чиаллового зала

ҲОСИЛНИ ТЕЗРОҚ ЙИҒИБ ОЛИШ—ШУ КУННИНГ ЖАНГОВАР ВАЗИФАСИ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 240 (1244) | 8 Декабрь, душанба 1958 йил | Баҳоси 20 тийин

Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг 12-бригадасида хизмат қилаётган механизаторлар кўрак чувиш машиналаридан тўла ва унумли фойдаланмоқдалар. Машинист Ж. Йўлдошев ва тракторчи М. Йўлдошхўжаев ўртоқлар шу кунгача ўз машиналарида 300 тоннадан ортиқ кўсак чувиб, кўпчиликнинг ҳурматига сазовор бўлдилар: Суратда: (чапдан) тракторчи М. Йўлдошхўжаев ва машинист Ж. Йўлдошев ўртоқлар.

В. Салов фотоси.

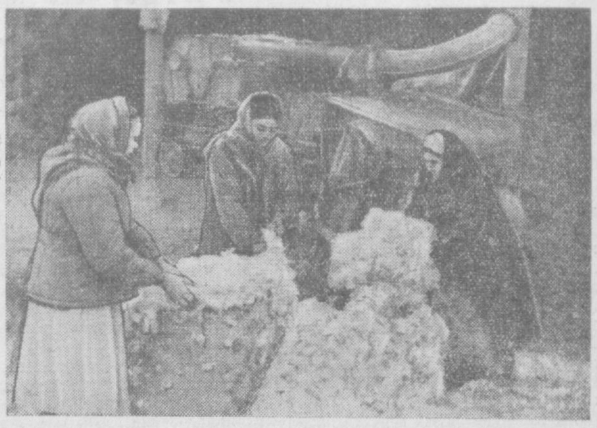

3-«Боёвут» совхози ишчи ва механизаторлари терилган барча кўсакларни машинада чувишга қарор қилганлар. Улар бу соҳада ҳозир жуда яхши натижаларга эришаётирлар. Суратда: машинада чувилган пахталарни жўнатишга тайёрлаш пайти. 5-бўлим ишчиларидан (чапдан) З. Аблаева, Т. Авлиёқулова ва С. Рўзиева ўртоқлар пахталарни пунктга жўнатиш учун қопламоқдалар.

В. Салов фотоси.

Даладаги барча ҳосилни сўнгги граммигача нобуд қилмай тезда йиғиштириб олайлик

Республикамиз пахта тайёрлаш давлат планини бажариш арафасида турибди. Эрта-индин она-Ватанга план тўлганлиги ҳақида рапорт берилади. Бу қувончли ва шодиёна кунни ҳамма — қарию-ёш, колхозчию-олим, ишчию-хизматчи, ўқувчию-студент орзиқиб кутмоқда. Чунки бу улуғ ва шарафли ишда — республика планининг тўлишида ҳамманинг ўзига яраша ҳиссаси бор.

Тошкент областининг меҳнаткашлари ҳам ўзбек халқининг бу йил мамлакатга уч миллион тонна пахта етказиб бериш учун олиб бораётган қаҳрамонона курашига ўз ҳиссаларини қўшиш учун фидокорлик билан меҳнат қилмоқдалар. 7 декабргача давлат омборларига 360 минг тоннага яқин «оқ олтин» тўкилиб, план 79,24 процент бажарилди. Область совхозлари давлатга 7 декабргача 100 минг тоннадан ортиқ ёки бутун 1957 йилда топширилганидан 6 минг тонна кўп пахта сотдилар. Пахта тайёрлаш давлат планини муддатидан илгари бажарган 6-«Кўкорол» совхози социалистик мажбурият ҳисобидан салкам 600 тонна, «Вревский» совхози 70 тонна пахта топширдилар. Боёвут райони шу кунга қадар 40240 тонна пахта берди.

Боёвут районидаги «Коммунизм» колхозининг аъзолари давлат планини муваффақиятли бажариб, пландан ташқари 1500 тонна, Карл Маркс номли колхознинг аъзолари 500 тонна, Оққўрғон районидаги «Ленинобод» колхози 400 тонна, Куйбишев номли колхоз 200 тонна, Бўка районидаги Мичурин номли колхоз 600 тонна пахта бериш учун курашмоқдалар.

Областимизнинг колхоз ва совхоз далаларида давлат планини тўлдириш учун етарли миқдорда ҳосил бор. Гап фақат ишни пухта ташкил этиб, бутун куч ва воситаларни даладаги барча ҳосилни сўнгги граммигача нобуд қилмай тезроқ йиғибтериб олишга сафарбар этишда қолган.

«Қидирган топади» деганлар, даламизни кон десак бўлади. Ҳали териб олинмаган кўсак ва кўрак кўп. Айниқса қишлоқ марказидан узоқ бўлган участкаларда, назар-эътибордан четда қолган айрим бригадаларда, чала чувилган ғўза пўчоқларда, йиғиб олинаётган ғўзапояларда териб олинмаган «оқ олтин» дурдоналари озмунча дейсизми? Миллий ифтихоримиз, ғуруримиз, олтин бойлигимиз ҳисобланган пахтани ерда қолдириб бўладими? Йўқ! Унинг бир граммини ҳам сира нобуд қилмай йиғиб-териб олиш ва давлатга топшириш — ҳаммамизнинг шарафли, муқаддас бурчимиздир. Ҳозир бундан кўра муҳимроқ, масъулиятлироқ ва юксакроқ вазифа йўқдир. Шундай экан, пахта учун курашнинг мана шу долзарб, якунловчи кунларида йиғим-теримдек умумхалқ ишидан бирон киши ҳам четда турмаслиги керак.

Бироқ, областимизнинг бир қатор районларида йиғим-терим ишлари шу куннинг жанговар талаби даражасида ташкил этилмаётир. Айниқса Янгийўл, Ўртасарой, Чиноз, Сирдарё ва Ўрта Чирчиқ районларида меҳнат ёмон уюштирилган, колхозчиларнинг талайгина қисми кўсак теришга жалб қилинган эмас, теримчиларнинг меҳнат унумдорлиги ниҳоятда паст. Шунинг натижасида Ўртасарой, Сирдарё, Ўрта Чирчиқ районлари пахта тайёрлаш суръатини тобора пасайтириб, область сводкасида борган сари орқага сурилиб кетмоқдалар. Область пахтачилигида салмоқли ўринга эга бўлган Янгийўл райони эса мавсум бошидан буён энг охирги ўринда келмоқда. Шу райондаги «XIX партсъезд», Энгельс номли, Фрунзе номли, Свердлов номли ва «Коммунизм» колхозларининг сўнгги ўн кунликда пахта тайёрлашни бутунлай бўшаштириб, ишни ўзибўларчиликка ташлаб қўйганликларини қандай баҳолаш мумкин?

Йиғим-теримнинг сўнгги, якунловчи даврида турибмиз. Ҳозир «ҳомчўт» қилиб ўтирадиган вақт эмас, балки даладаги бор ҳосилни тезда йиғиштириб олиб давлатга топширишни таъминлаш зарур. Умумхалқ бирлашиб яна бир зўр берса, бир ёқадан бош чиқариб, даладаги мавжуд ҳосилни сақлаб қолиш учун қатъий ҳужум бошласа областимиз албатта планни тўлдиради. Қирқига чидаб, қирқ бирига чидамаслик марднинг иши эмас. Областимизнинг ҳар бир меҳнаткаши буни бир дақиқа ҳам унутмаслиги, ҳозирги кунгача теримда қандай фидокорлик кўрсатиб ишлаган бўлса, йиғим-теримнинг якунловчи даврида ҳам ана шундай зўр ғайрат ва уюшқоқлик кўрсатиши, ҳар қандай қийинчиликни сабот ва матонат билан енгиб, планни тўлдиришга ўз ҳиссасини қўшиши лозим. Планнинг тўлишига ишончини йўқотган, ишни ўзибўларчиликка ташлаб қўйган ҳадиксировчиларни, йиғим-теримнинг ҳозирги якунловчи ва ҳал қилувчи даврида масъулиятсизлик қилиб, бепарволикка йўл қўяётган кишиларни шафқатсиз равишда фош қилиш керак.

Кун совуши ва ёғингарчилик бошланиши билан дала ишлари анча қийинлашди. Бундай мураккаб шароитда меҳнатни тўғри уюштириб, ишни моҳирлик билан ташкил эта билиш, теримчилар, механизаторлар, шофёрлар ва аравакашларнинг унумли ишлашлари учун барча шароитни яратиб бериш — партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари, колхоз правлениелари ва совхоз дирекцияларининг энг муҳим вазифасидир. Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари теримчилар, пахта қуритувчилар кўрак териш машиналарининг механик-ҳайдовчилари, кўсак чувиш машиналарининг машинистларини иссиқ кийим-кечак, пойафзал ва иссиқ овқат билан таъминлаб туришлари ҳамда уларнинг тегишли ҳақларини ўз вақтида бериб боришлари керак.

Пахта учун курашнинг мана шу ҳал қилувчи кунларида ҳар бир коммунист ва комсомол далада ишлаётганларнинг биринчи сафларида бўлиши, шахсан намуна кўрсатиб ишлаши, теримчиларни ва йиғим-теримда қатнашаётган бошқа кишиларни фидокорона меҳнат қилишга руҳлантириши лозим. Барча ҳосилни сўнгги кўрагигача қолдирмай териб олиб давлатга топширишдек умумхалқ ишида коммунист ва комсомолларнинг авангардлик ролини таъминлаш, КПСС XXI съезди шарафига социалистик мусобақани кенг авж олдириб, оммавий-сиёсий ишлар савиясини янада ошириш — партия ташкилотларининг бурчидир.

Пахта йиғим-терими суръати тезлаштирилиб, даладаги ҳосил қанчалик тез йиғиштириб олинса, келгуси йил мўл ҳосили учун ерларни шунчалик тез шудгорлаб оламиз ва бошқа кузги-қишки тадбирларни муваффақиятли ўтказган бўламиз.

Бутун куч ва моддий-техника воситаларини йиғим-теримни тезроқ тугаллашга сафарбар қилайлик, даладаги барча ҳосилни сўнгги граммигача нобуд қилмай йиғиб олиб, Ўзбекистон пахтакорларининг уч миллион тонна учун олиб бораётган курашига ўз ҳиссамизни қўшайлик!

Тожикистон Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Тожикистон ССР Министрлар Советига

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети зўр мамнуният билан қайд қиладиларки, Тожикистон ССР қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари партия ва ҳукуматнинг қишлоқ хўжалигини кескин равишда юксалтиришга доир тарихий қарорларини амалга оширa бориб, пахтакорларнинг Кремлдаги кенгашида олган социалистик мажбуриятини шараф билан бажардилар ва 1958 йил ҳосилидан давлатга 450 минг тонна, ёки ўтган йилнинг шу вақтидагига қараганда 58 минг тонна кўп пахта сотдилар, республикада ҳар бир гектардан ўрта ҳисобда 26,7 центнердан, шу жумладан, совет сортлари бўйича 28,1 центнердан ва ингичка толали совет сортлари бўйича 24,2 центнердан пахта тайёрланди.

Тожикистон пахтакорларининг пахтадан муттасил мўл ҳосил олишдаги ажойиб муваффақиятлари колхозчилар, совхоз ишчилари кўрсатган юксак маҳоратнинг, шунингдек экинларни парвариш қилишга доир ҳамма ишлар ўз вақтида ўтказилганлигининг ҳамда ғўзани парвариш қилишда янги, прогрессив усуллар кенг қўлланилганлигининг натижасидир. 1958 йилда пахта экилган майдоннинг деярлик ҳаммаси узунасига ва кўндалангига машина билан ишланди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети Тожикистон ССР колхозчиларини, совхоз ва РТС ишчиларини, қишлоқ хўжалик мутахассисларини, совет, касаба союз ва комсомол ходимларини ҳамда барча меҳнаткашларини эришилган муваффақиятлар билан қизғин табриклайдилар ва республика қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари пахта ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтиришга бутун куч-ғайратларини сарфлайдилар, деб ишонч билдирадилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ | **СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ**

Оққўрғон районидаги Куйбишев номли колхоз раиси ўртоқ С. РАҲМОНОВГА, Партия ташкилотининг секретари ўртоқ Ж. САЙДАЕВГА, Комсомол ташкилотининг секретари ўртоқ А. УМАРОВГА.

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети ва область ижроия комитети Оққўрғон районидаги Куйбишев номли колхоз аъзоларининг КПСС XXI съезди шарафига социалистик мусобақани кенг қизитиб, пахта тайёрлаш давлат планини муддатидан илгари — 29 ноябрда 100,07 процент бажарганликларини қониқиш билан қайд қиладилар.

Колхоз аъзолари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, давлатга яна қўшимча равишда камида 200 тонна пахта сотиш мажбуриятини олдилар.

Шунингдек, колхоз давлатга гўшт сотиш планини 101 процент, сут сотиш планини 102 процент, тухум сотиш планини 200 порцент, дон сотиш планини 120 процент, пилла сотиш планини 100,3 процент бажарди.

Область партия комитети ва область, ижроия комитети колхозчиларни, РТС ишчиларини, пахтани йиғиб-териб олишда колхозга ёрдам бераётган Октябрь ва Оққўрғон район меҳнаткашларини, мактаб ўқувчиларини, партия ва комсомол ташкилотларини, қишлоқ хўжалик мутахассисларини эришилган муваффақият билан табриклайдилар ва ишонч билдирадиларки, улар қўшимча олган мажбуриятларини ҳам бажарадилар, етиштирилган ҳосилни нобуд қилмай ўз вақтида териб олиб, давлатга топширадилар, чорва қишловига яхши тайёргарлик кўрадилар, ерни ўз вақтида шудгор қиладилар ва қишлоқ хўжалигининг барча соҳаларини ривожлантиришда янада янги ютуқларни қўлга киритадилар.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ | **ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ**

Самарқанд области пахта тайёрлаш планини бажарди

Самарқанд область колхозчилари, совхоз ва РТСларнинг ишчилари КПСС XXI съезди шарафига социалистик мусобақани қизитиб, пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари — 5 декабрда бажардилар. Область энг юқори ҳосил етиштирилган 1956 йилдагига қараганда давлатга 12 минг тонна ва 1957 йилдагига қараганда 80 минг тонна кўп пахта топширди.

Бу йил ҳар гектар ердан ўтган йилдагига қараганда, 4,8 центнер кўп пахта олинди.

Область давлатга дон, гўшт, сут, жун, пилла, қоракўл тери, тамаки, сабзавот ва мева топшириш планини тўла ва ошириб бажарди.

Область меҳнаткашлари пахта теримини тугаллаш ва 345 минг тонна пахта топшириш ҳақидаги социалистик мажбуриятини бажариш учун курашмоқдалар.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон Министрлар Совети область меҳнаткашларини эришилган ютуқ билан табриклаб, уларга яна янги муваффақиятлар тиладилар.

Область районларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1958 йил 7 декабргача бўлган МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Мавсум бошидан бери	Бир кунлик ўсиш	Районлар	Мавсум бошидан бери	Бир кунлик ўсиш
…ўстонлиқ	93,40	0,40	Мирзачўл	77,84	0,27
…искент	87,96	0,44	Октябрь	76,02	0,34
…рёвут	86,56	0,33	Оржоникидзе	75,94	0,25
…йи Чирчиқ	86,52	0,38	Сирдарё	74,81	0,36
…а	84,17	0,37	Чиноз	73,27	0,28
…обод	83,84	0,37	Ўртасарой	72,68	0,28
…рғон	82,36	0,20	Янгийўл	66,56	0,26
… Чирчиқ	81,26	0,44	Оҳангарон	53,91	0,48
…-волинск	80,57	0,28	Калинин	48,68	0,65
…н	78,71	0,38			
…ирчиқ	78,20	0,20	Область бўйича	79,24	0,32

Бўстонлиқ қизлари Гулистон райони пахта далаларида

Бўстонлиқ районидаги Наримонов номли колхоз ёшларидан бир группаси мўл ҳосилни териб олишда дўстона ёрдам бериш учун Гулистон районидаги Фрунзе номли колхозга жўнаб кетган эдилар. Улар дастлабки кунларданоқ астойдил меҳнат қилабошладилар. Колхоз правлениеси ёрдамчиларнинг унумли ишлаши учун барча шароитларни яратиб берди. Шу туфайли ҳам хашарчилар теримда намуна кўрсатиб ишладилар. Суратда: Бўстонлиқ районидаги Наримонов номли колхознинг Гулистон районидаги Фрунзе номли колхозда кўсак тераётган ёшларидан бир группаси. (Чапдан) Турди Асилбекова, Ўрин Жўраева, Наима Қўшкинбоева, Рўзи Файзибоева, Раҳима Тешабоева ўртоқлар. Ҳозир бу қизларнинг ҳар бири ўртача 150 килограммдан кўсак тераётир.

В. Салов фотоси.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш давлат планини бажарганликлари учун қуйидагилар область **Ҳурмат тахтасига** ёзиладилар:

Колхозлар ва бригадалар	Планнинг бажарилиши (процент ҳисобида)	Қўшимча олган мажбурияти (тонна ҳисобида)
1. Қуйи Чирчиқ районидаги Красин номли колхозининг ўртоқ **Д. Шеринбетов** бошлиқ бригадаси	116,0	14,0
2. Мирзачўл районидаги К. Маркс номли колхознинг ўртоқ **С. Ўсаров** бошлиқ бригадаси	100,0	20,0
3. Мирзачўл районидаги «Ленинский путь» колхозининг ўртоқ **Э. Йўлдошев** бошлиқ бригадаси	100,2	30,0
4. Верхне-волинск районидаги «Социализм» совхози 6-бўлимининг ўртоқ **Е. Тўқбоев** бошлиқ бригадаси	101,0	10,0
5. Верхне-волинск районидаги «Гулистон» совхози 3-бўлимининг ўртоқ **Г. Эсалиев** бошлиқ бригадаси	100,2	12,0
6. Бўстонлиқ районидаги «Қизил ту» колхозининг ўртоқ **А. Нурбоев** бошлиқ бригадаси	100,0	64
7. Бўстонлиқ районидаги «Қизил ту» колхозининг ўртоқ **Т. Бойхўжаев** бошлиқ бригадаси	100,0	64
8. Чиноз районидаги «Вревский» совхози 1-бўлимининг ўртоқ **А. Сасенбоев** бошлиқ бригадаси	120,0	20
9. Верхне-волинск районидаги Куйбишев номли колхознинг ўртоқ **К. Ботиров** бошлиқ бригадаси	100,0	20
10. Қуйи Чирчиқ районидаги Красин номли колхознинг ўртоқ **Цой В.** бошлиқ бригадаси	104,0	20,2
11. Мирзачўл районидаги «Ленинский путь» колхозининг ўртоқ **Исроилов** бошлиқ бригадаси	101,0	10,0
12. Верхне-волинск районидаги «Гулистон» совхози 3-бўлимининг ўртоқ **И. Абдуллаев** бошлиқ бригадаси	100,6	15,0
13. Ўртасарой районидаги «Полярная звезда» колхозининг ўртоқ **Ким Тхя-чен** бошлиқ бригадаси	105	20

Мусобақа илғорларига кўчма Қизил байроқ берилди

Тошкент область партия комитети ва область ижроия комитети пахта териш ва тайёрлаш юзасидан районлар ва совхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1 декабрдан 5 декабргача бўлган якунини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи **Оржоникидзе районида** (район партия комитетининг секретари ўртоқ **К. Тошпўлатова**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Р. Носиров**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **А. Муродов**, қишлоқ хўжалиги бўйича район инспекциясининг бошлиғи ўртоқ **Х. Обидов**) қолдирилди. Бу район ўтган беш кун ичида 4,13 процент пахта тайёрлаган ва планини 75,69 процент бажарган.

Ҳосилни йиғиб-териб олишда намуна кўрсатиб ишлаган колхозчилар, механик-ҳайдовчилар, РТС ишчиларини ва район марказидан жалб қилинганларни мукофотлаш учун Оржоникидзе районига 3 минг сўм пул ажратилди.

Область партия комитети ва область ижроия комитети пахта териш ва тайёрлаш юзасидан Бўстонлиқ районининг яхши ишлаганлигини қайд қилдилар.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи **Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» совхозида** (директори ўртоқ **Ж. Акрамов**, партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Р. Бердиев**, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ **А. Бабин**) қолдирилди. Бу совхоз бўйича ўтган беш кунликда 3,62 процент пахта тайёрланиб, план 88,55 процент бажарилган.

Ҳосилни йиғиб-териб олишда намуна кўрсатиб ишлаган ишчиларни ва бошқа ташкилотлардан жалб этилганларни мукофотлаш учун «Оққўрғон» совхозига 2 минг сўм пул берилди.

Пахта териш ва тайёрлаш юзасидан 3-«Боёвут» совхозининг яхши ишлаганлиги қайд қилинди.

* * *

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети ва область ижроия комитети ерни шудгор қилиш юзасидан районлар ва совхозлар ўртасида бошланган социалистик мусобақанинг 1 декабрдан 5 декабргача бўлган якунини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи **Калинин районига** (район партия комитетининг секретари **Мажидов**, район ижроия комитетининг раиси **Ғафуров**, қишлоқ хўжалиги бўйича район инспекциясининг бошлиғи **Йўлдошев**, РТС директори **Фомин** ўртоқлар) берилди. Бу район бўйича ўтган беш кунликда 14,6 процент ер шудгор қилиниб, план 59,8 процент бажарилган.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи **Верхне-волинск районидаги «Социализм» совхозига** (директори **Пўлатов**, партия ташкилотининг секретари **Шукуров**, ишчилар комитетининг раиси **Тожибоев** ўртоқлар) берилди. Бу совхоз бўйича ўтган беш кунликда 11,6 процент ер шудгор қилиниб, план 39,5 процент бажарилган.

Область партия комитети ва область ижроия комитети **Гулистон** ва **Янгийўл** районлари, **6-«Кўкорол»**, **1-«Оҳангарон»** ҳамда **«Назарбек»** совхозларининг ҳам кузги шудгорлашда яхши ишлаганликларини қайд қилдилар.

Ерни шудгор қилишда намуна кўрсатиб ишлаган тракторчилар, трактор бригадаларининг бошлиқлари ва бошқа ишчиларни мукофотлаш учун Калинин районига 3 минг сўм ва «Социализм» совхозига 2 минг сўм пул ажратилди.

КПСС XXI СЪЕЗДИ ОЛДИДАН

Ўртоқ Н. С. Хрушчев докладининг тезислари ҳамда КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг мактаблар ҳақидаги тезислари умумхалқ муҳокамасида

Диққатга сазовор масала

Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг доклади тезисларида қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини, шу жумладан пахтачилик, чорвачилик, боғдорчиликни ривожлантириш кўзда тутилади. Бизнинг колхозларда етти йилга мўлжалланган бу пландаги улуғвор вазифаларни бажаришга лойиқ ҳисса қўшиш имконияти борми? Ҳеч шубҳасиз бор. Бундай имкониятлар, фойдаланилмаётган резервлар жуда кўп.

Аввало шуни айтиш керакки, колхозлар ҳозир ўзига зарур бўлган қудратли техникага, ишчи кучларига эга. Илгариги кичик колхозлар бирлашиб, йирик хўжаликка айланмоқда. Энди бу колхозларда қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини кескин ривожлантириш учун жуда катта имкониятлар вужудга келмоқда.

Айниқса, бизнинг Мирзачўлдаги колхозларда пахтачилик, боғдорчилик, пиллачиликни ривожлантириш учун ҳали фойдаланилмаётган резервлар жуда кўп. Жумладан давлат акти билан колхозлар ихтиёрига ўтказилган, ҳали ўзлаштирилмаган талай ерлар бор. Бу ерлар ҳисобига пахта майдонларини кенгайтириш, ҳосилдорликни ошириш учун алмашлаб экишни тўла жорий этиш, сердаромад боғлар, узумзорлар вужудга келтириш мумкин.

Масалан биргина бизнинг колхозда 2250 гектар ер бор. Шундан фақат 1840 гектари ўзлаштирилган бўлиб, пахта майдонимиз 1317 гектар, холос. **Демак биз 1965 йилгача пахта майдонини 1700 гектарга, пахта ҳосилини ҳозирги 2900 тоннадан 5000 тоннага етказишимиз, алмашлаб экишни тўла жорий этиш учун ҳозирги мавжуд беда экилган 320 гектар ерни 600 гектарга етказишимиз керак. Шундай қилиб биз ҳар гектар ердан олинадиган ҳосилни 24 центнердан 30 центнергача чиқара оламиз.**

Колхозимизда ҳозирги 30 гектар боғдан 6 гектари ҳосилга кирган. Шундан ҳозир 150 минг сўмга яқин даромад олаётирмиз. Бу албатта оз. 1965 йилгача боғдорчиликни 100 гектарга кенгайтириш учун бизда тўла имконият бор. Боғдорчилик даромадни оширибгина қолмай, шу билан бирга колхозчиларимизни олма-узум ва бошқа мевалар билан мўл-кўл таъминлайди ҳам.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев доклади тезислари муносабати билан чорвачиликнинг айрим турлари, аниқроғи пахтакор колхозларда қўйчиликни ривожлантириш ҳақида баъзи мулоҳазаларни айтишга тўғри келади.

Қўйчиликни ривожлантириш умуман олганда жуда фойдали, колхозларга кўп даромад келтириши шубҳасиз. Лекин ҳозир қўйчиликдан ҳамма колхозлар фойда олаётганлари йўқ. Аксинча кўпгина пахтакор колхозлар зиён кўрмоқдалар. Нима учун шундай? Чунки жуда кўп пахтакор колхозлар қўйчиликни ривожлантириш учун энг зарур бўлган яйлов ерларга эга эмаслар. Пахтакор колхозларнинг қўйлари кўп вақт узоқ ерларда — қўшни областларда, ҳатто қўшни республикаларда боқилмоқда.

Масалан, бизнинг колхоз Тошкент областининг Мирзачўл районида бўлса ҳам, қўйларимиз Самарқанд областининг Зомин районида боқилади. Саратонда эса қўшни республика Тожикистон тоғларида боқилади. Колхоз билан қўйлар боқилаётган яйловлар ораси 200-300 километр келади. Шу туфайли колхоз раҳбарлари қўйчиликдан вақтида хабар ололмайдилар.

Бундан ташқари қўйлар бошқа область ва бошқа республикаларнинг яйловларида боқилгани учун кўп вақт ғайри-қонуний ҳаракатларга йўл қўйилади. Мана шундай аҳволлар натижасида қўйчилик колхозларга фойда ўрнига зиён келтиряпти. Бу ҳол колхоз учун ҳам, давлат учун ҳам зиён. **Шунинг учун биз яйловлари йўқ, қўйларини боқиш мумкин бўлмаган колхозлардан қўйларни олиш мақсадга мувофиқ деб ўйлаймиз. Бу қўйлар яйловлари бор ердаги колхоз ва совхозларга ўтказилиши, қўйчиликка яқиндан раҳбарлик қила оладиган хўжаликлар ихтиёрига берилиши лозим.**

Бу таклифни ўқиган кишилар пахтакор колхозларда гўшт етиштириш плани қандай бажарилади, колхозда қўй бўлмаса гўшт бўладими, деб сўрашлари мумкин. Колхозда қўй бўлмаса ёки қўйлар сони шароитга қараб жуда кам бўлса гўшт қандай тайёрланади?

Бизнинг колхозда гўшт планини бажариш учун кейинги йилларда чўчқачиликка катта эътибор берилаётир. План бўйича 160 бош ўрнига ҳозир 300 бош чўчқа бор. Она чўчқа 20 бош ўрнига 35 бошга етказилди. Бундан ташқари давлатга 20 тонна чўчқа гўшти, бозорга 150 та чўчқа боласи сотдик. Чўчқачиликдан ҳозиргача 210 минг сўм даромад олдик.

Колхозларда чорвачиликни ривожлантириш учун катта яйлов бўлиши шарт эмас. Хашаки лавлаги, маккажўхори, ошқовоқ ва бошқалар чўчқа учун энг яхши озуқа бўла олади. Бундай экинлар экиб, ҳосил олиш, колхозларда чўчқачиликни ривожлантириш учун реал шароит мавжудлигини кўрсатади.

Бу — пишиб етилган масала ҳал этилса, яйловли жойларда қўйчилик ҳам, кўп колхозларда чўчқачилик ҳам ривожланган бўлур эди. Бу, бизнинг назаримизда диққатга сазовор масаладир.

Т. ЙЎЛДОШЕВ,
Мирзачўл районидаги Ленин номли колхоз раиси.

Белгиланган тадбирлар қоғозда қолмасин

Шу кунларда коллективимизнинг ҳар бир аъзоси давримизнинг ажойиб ҳужжати бўлган ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг партия XXI съездида «СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1959 — 1965 йилларга мўлжалланган контроль рақамлари» ҳақида қиладиган доклади тезисларини зўр қизиқиш билан ўрганмоқда.

Албатта етти йиллик планни бажариш ҳазилакам иш эмас, унда кўзда тутилган тадбирларни амалга ошириш учун барча совет кишилари зўр куч билан ишлашлари керак. Шунинг учун партиямиз қандай қилиб олдинга тез ва шахдам қадамлар билан бориш ҳақида халқ билан маслаҳатлашмоқда. Бепоён мамлакатимизнинг барча бурчакларида фидокорона меҳнат қилаётган ҳар бир ишчи, деҳқон ва зиёли бунга ўз ҳиссасини қўшишга тайёр эканлигини билдирмоқда.

Коммунистик партия томонидан олдимизга қўйилган бу улуғвор вазифаларни муваффақиятли амалга ошириш кўп жиҳатдан саноат корхоналаридаги ишлаб чиқариш процессларини автоматлаштириш ва механизациялашга боғлиқ. Аммо бу масалада ҳали жиддий камчиликлар бор. Халқ хўжалигимизнинг айрим соҳаларида кўпгина иш процесслари қўл кучи ёрдами билан бажарилаётир. Буни, машинасозлик саноати мисолида ҳам кўриш мумкин. Ўртоқ Н. С. Хрушчев доклади тезисларида кўрсатилганидек, экономикамизнинг етакчи тармоқларидан бири бўлган машинасозликда ишлаб чиқариш процессларининг деярлик ярмига яқини механизациялашмаган.

Бундай аҳвол Тошкент қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводида ҳам мавжудлир. Корхонада ҳар йили ишлаб чиқариш процессларини механизациялаш ва автоматлаштириш юзасидан жуда кўп тадбирлар белгиланади. Уларнинг айримлари амалга оширилади. Бу эса ишлаб чиқариш суръатини тезлаштириш, оғир иш процессларини енгиллаштириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, унинг таннархини камайтиришда асосий роль ўйнамоқда. Лекин белгиланган тадбирларнинг кўпчилиги корхона раҳбарларининг масъулиятсизлиги натижасида ишлаб чиқаришга жорий қилинмайди. Худди шундай аҳволнинг бошқа саноат корхоналарида ҳам ҳукм сураётганлиги ҳеч кимга сир бўлмаса керак, албатта.

Бизнингча, саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари раҳбарларининг ишлаб чиқариш процессларини механизациялаш ва автоматлаштириш бўйича белгиланган тадбирларнинг ўз муддатларида ишлаб чиқаришга жорий қилинишидаги жавобгарлигини ошириш керак. Халқ хўжалиги кенгашлари эса ҳар бир корхона томонидан маҳсулот ишлаб чиқариш давлат топшириқларининг бажарилишини контроль қилиш билан бирга, иш процессларини механизациялаш ва автоматлаштириш планларининг ўз вақтида адо этилишини қатъий назорат қилиб туриши лозим.

Сўнгги йилларда саноат корхоналарини тобора такомиллашган, унумли ишлайдиган машина ва механизмлар билан ускуналаш кенгайиб бормоқда. Мамлакатимиз корхоналарида ишлаб чиқарилаётган ажойиб автомат, яримавтомат станоклар ва бошқа ускуналар биз, ишчилар меҳнатини енгиллаштиришга, ишлаб чиқариш маданиятини яхшилашга олиб келмоқда. Бу, Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг ишчиларнинг меҳнат шароитини яхшилаш ҳақида тинмай қилаётган ғамхўрлигининг бир ифодасидир.

Мураккаб машина ва механизмларни бошқариш учун ҳар бир ишчи етарли маълумотга, малакага эга бўлиши, бунинг учун ўз билим даражасини тинмай ошириб бориши зарур. Завод ва фабрикаларга ишга келаётган ўрта мактабни битирган ёшлар ўзлари танлаган касбларни тез ва пухта ўрганиб олмоқдалар. Аммо корхоналаримизда етарли маълумотга эга бўлмаган ишчилар ҳали анчагина бор. Улар касбларни пухта ўрганиш учун ўз устларида анча ишлашлари, меҳнат қилиш билан бир вақтда билим олишни ҳам давом эттиришлари керак. Етти йиллик планда беш кунлик иш ҳафтасига ўтилиши ўқиш учун янада катта имкониятлар вужудга келтиради. Бу эса сиртқи ва кечки ўрта, махсус ўрта ва олий ўқув юртларида таълим олувчилар сонини кўпайтиради. **Шунинг учун келгусида кечки ва сиртқи таълим-тарбия ишларини ривожлантириш, бундай ўқув юртларининг фаолиятини ҳозирги катта талабларга жавоб бера оладиган даражага кўтариш ҳақида алоҳида қайғириш зарур.**

А. МУҲАМЕДОВ,
«Ташсельмаш» заводининг фрезеровщиги

АГИТАТОР СУҲБАТИНГА ФОЙДАЛАН!

«ҚОРА ОЛТИН»

В. И. Ленин нефтнинг ҳозирги замон хўжалигида ва кишилик ҳаётида муҳим ўрин тутишини кўрсатиб ўтган эди. Коммунистик партия Лениннинг кўрсатмасига асосан мамлакатда нефть маҳсулоти ишлаб чиқаришни мислсиз равишда ривожлантириб юборди. Октябрь революциясигача нефть фақат Закавказье районларида чиқарилган бўлса, ҳозирги вақтда мамлакатимизнинг барча районлари, асосан Татаристон, Бошқирдистон АССР, Ўрта Осиё, Қозогистон, Шимолий Кавказ, Сахалин асосий нефть районларига айланди.

1913 йили чор Россиясида 9,2 миллион тонна нефть ишлаб чиқарилган бўлса, 1958 йили 113 миллион тонна нефть ишлаб чиқарилади. Нефть маҳсулоти ишлаб чиқариш соҳасида бу йилги ўсишнинг бир ўзи 1913 йилда чор Россиясида ишлаб чиқарилган ҳамма нефть маҳсулотларидан 1,5 баравар зиёдроқдир.

Ўн икки ой мобайнида (ўтган йилнинг сентябридан бу йил август ойигача) ундан илгариги 12 ойлик даврдагига нисбатан нефть чиқариш АҚШда 32 миллион тонна камайди, СССРда эса 15,6 миллион тонна кўпайди.

1965 йилда нефть чиқаришни 230-240 миллион тоннага етказиш ёки 1958 йилдагига нисбатан икки баравардан зиёд кўпайтириш кўзда тутилади. Нефть чиқаришнинг ўртача йиллик ўсиши 1951-1955 йиллардаги 6,6 миллион тонна ўрнига ва 1956-1958 йиллардаги 14,2 миллион тонна ўрнига 16,7-18,1 миллион тонна бўлади.

Нефтни қайта ишлаш юзасидан 1959-1965 йилларда амалга ошириладиган тадбирлар халқ хўжалигининг нефть маҳсулотларига бўлган эҳтиёжларини тўла таъминлайди, автомобиль бензинлари, дизель ёнилғи ва машина мойининг сифатини ҳамда ишлатиш хусусиятларини анча яхшилайди.

1959-1965 йилларда ишлаб чиқариш қувватлари нефтни дастлабки қайта ишлашда 2,1-2,2 баравар, каталитик крекинг усулида 4,3 баравар, каталитик риформинг усулида 16-18 баравар, машина мойи ишлаб чиқаришда икки баравар ортади.

Замона тақозаси

Ўқитувчиларни танлаб жой-жойига жойлаштириш, мактабларни мутахассис кадрлар билан мустаҳкамлаш устида маориф органлари раҳбарлари жиддий ўйлашлари керак. Афсуски, ҳали кўп жойларда бошланғич мактабга кам эътибор берилади, қуйи синфларга ноқобил ўқитувчилар дарс бериб келади. «Ёшлигида ўқиган тошга босган тамғадай» деб бечиз айтмайди халқимиз. Шундай экан, болада 1-синфдан бошлаб меҳнат кўникмаси ҳосил қилдириш, унинг ўқишга, касбга бўлган ҳавасини кун сайин ошира бориш, уни одобли қилиб тарбиялаш ўқитувчига катта масъулият юклайди.

Юқори синфлар ҳақида фикр юритсак, шуни айтмоқ керакки, айниқса қишлоқ мактабларида ўқувчи қизлар эр болаларнинг ўндан бирини ҳам ташкил қилмайди. Бу эса ота-оналар ўртасида тушунтириш ишларининг пасайиб кетганлигини кўрсатади. Баъзибир ўқувчи қизлар бўлса шунчаки бордингми бордим қабилида мактабга қатнайдилар. Бунга сабаб ўқув программаларида қизларга хос бирон ҳаётий кўрсатманинг йўқлигидир. Шунинг учун ҳам, 7 ёки 10-синфни битирувчи қизлар овқат қилишни, кийим-кечак тикишни билмай, ҳавойи бўлиб қоляпти. **Шунинг учун биз мактаблар ҳузурида ўша мактабнинг ҳажмига қараб ошхона ва мактаб артеллари ташкил қилинишини тавсия қилардик. Мактабни тамомлаб чиқувчиларнинг шаҳодатнома ва аттестатларига танлаб олган касб квалификациялари кўрсатиб беришни мақсадга мувофиқ деб биламиз.** Улар мактабни тамомлаганларидан сўнг, бири боғбон, бири пахтакор, бири механизатор, бири пиллачи, бири чўпон, бири пазанда бўлиб қолсин. Бунинг учун ҳар бир мактабда юқорида қайд қилинган ихтисослар бўйича дарс олиб борадиган ўқитувчилар бўлиши керак. Ана шундагина битирувчиларни ишга жойлаштириш масаласи ҳам ойдинлашади.

Айтгандай, айрим районлар пахтачилик, айрим районлар чорвачилик, айрим районлар жут ва каноп экиш ишлари билан шуғулланади. Масалан, Қуйи Чирчиқ, Юқори Чирчиқ районларининг кўпчилик колхоз ва совхозларида жут-каноп экинлари экилади. **Шу районлардаги мактаблар буни ҳисобга олиб иш тутишлари, тўғрироғи ўқувчиларни канопчилик, шоликорлик ишларининг мутахассислари қилиб етиштиришни кўзда тутишлари керак.**

Мактаб қурилишларига келганда шуни айтмоқ керакки, ҳали кўп мактаб биноларининг тузилиши ҳам, қурилиши ҳам талабга жавоб бермайди. Айрим синфлар тор, айрим синфлар кенг. Парталар эса ўқувчиларнинг ёшига, сонига қараб ясалмаган. Айрим синфларга ёруғлик кам тушади. Бу — ўқувчиларнинг саломатлигига салбий таъсир кўрсатади.

Хулоса қилиб айтганда, мактабда тарбиявий ишларни тубдан ўзгартиш, мактаб-интернатлар сонини кўпайтиришни, ўқувчиларнинг меҳнат қобилиятини оширишни, ёшларимизни ҳунарманд кишилар қилиб етиштиришни замонамиз тақоза қиляпти.

Назокат НАБИЕВА,
Тўра СУЛАЙМОНОВ,
Қуйи Чирчиқ районидаги 30, 42-мактабларнинг тил-адабиёт ўқитувчилари.

МАТБУОТ ОБЗОРИ

Улуғ ишлар программаси ҳақидаги материалларни кенгроқ пропаганда қилайлик

Совет халқи, шу жумладан областимизнинг меҳнаткашлари ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг КПСС XXI съездида «СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1959-1965 йилларга мўлжалланган контроль рақамлари» тўғрисида қиладиган докладининг тезисларини ва КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Мактабнинг турмуш билан боғланишини мустаҳкамлаш тўғрисида ва мамлакатда халқ маорифи системасини янада ривожлантириш» ҳақидаги тезислар проектини қизғин маъқулладилар. Шу билан бирга улар Ватанимизнинг бундан кейин янада гуллаб-яшнаши ҳақида ўзларининг конкрет фикрларини айтмоқдалар.

Матбуотимиз тезислар проектларини кенг пропаганда қилиб, улуғ ишлар программасига бағишлаб тематик мақолалар, полосалар, подборкалар уюштириб жуда тўғри иш қиляптилар. Бу соҳада Чирчиқ шаҳридаги **«Ленин йўли»**, **«Социалистический Чирчик»**, Янгийўлдаги **«Ленинское знамя»**, **«Янгийўл»**, Оҳангарондаги **«Ангренская правда»**, Мирзачўл район **«Колхоз меҳнати»** газеталари анчагина иш қилдилар.

«Ангренская правда» газетаси тезислар проектини муҳокама қилишга катта эътибор бермоқда. Унда ишчи ва хизматчилар, инженер ва техниклар, партия ва совет ходимларининг хат-хабарлари босилмоқда. «Кўмир саноатининг янада равнақи учун» деган мақолада «Узбекугэль» комбинатининг бошлиғи ўртоқ А. Лебедков етти йилликда Оҳангаронда кўмир саноатининг янада равнақ топиши тўғрисида кўпгина қизиқарли фактларни келтиради. 1959 йилда комбинат 224,5 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаради. Етти йилликнинг охирига бориб эса комбинатнинг ишлаб чиқарган маҳсулоти 355.6 миллион сўмни ташкил қилади. Бу 1955 йилда ишлаб чиқарилган маҳсулотга қараганда икки баравар кўпдир. Бу ерда кўмир қазишда техникадан кўпроқ фойдаланишга катта аҳамият берилади, экскаваторларнинг иш унуми 3-4 баравар кўпаяди.

«Узбекшахтострой» тресли план бўлимининг бошлиғи ўртоқ В. Лешченко ўз мақоласида шаҳарнинг истиқболлари ҳақида, яқин йиллар ичида кўплаб уй-жой, маданий-маиший бинолар қурилишига катта аҳамият берилиши тўғрисида ёзади. 11-ўрта мактаб директори ўртоқ А. Эшончаев мактабнинг турмуш билан боғланиши зарурлигини таъкидлаб, бу соҳада ўзи раҳбарлик қилаётган мактабда бир қанча ибратли ишлар қилинганлигини айтади. Шу билан бирга ўрток Эшончаев ҳар бир ўқувчини ишга қобилиятли қилиб тарбиялаш юзасидан бирмунча қимматли таклифларни ўртага ташлайди.

«Ленинское знамя» газетаси Янгийўл шаҳри саноатининг 7 йилликда янада барқ уриб, ривожланиши ҳақида рангба-ранг материаллар босиб чиқармоқда.

Мирзачўл газетаси «Октябрь», «Ленинизм» ва бошқа колхоз қишлоқларида яқин йиллар ичида пахтачиликни, чорвачиликни ривожлантиришда, шунингдек маданий-маиший қурилишлар соҳасида катта ишлар қилиниши тўғрисида ёзилган материалларга кўп ўрин беряпти.

Меҳнаткашлар тезисларни кенг муҳокама қилиб, саноат ва қишлоқ хўжалигини кескин равишда ривожлантириш, қурилиш ишларини жадал суръатлар билан давом эттириш ва бошқа масалаларда ўзларининг фикр ва мулоҳазаларини айтиб, янгидан-янги таклифларни ўртага ташламоқдалар.

Лекин шуни ҳам айтиш керакки, айрим газеталар бу соҳада ҳалигача етарли иш қилганлари йўқ. КПСС XXI съездида қилинадиган доклад тезисларини муҳокама қилишга бағишланган материалларни кўпроқ босишга етарли эътибор бермай келаётирлар. Масалан, **«Ўзбекистон шахтёри»** газетасида доклад тезисларини муҳокама қилишда актив қатнашаётган ишчи ва хизматчиларнинг фикр ҳамда истакларини кам ва юзаки ёритилмоқда. Унда босилган бир қатор хабар ва мақолалар умумий, маҳаллий фактларга асосланмаган. Жойлардаги ишлар чуқур анализ қилинмайди. «Коммунизм қурилишининг улуғвор программаси» деган бошмақолада, «Муҳим ҳужжатлар», «Чексиз миннатдорчилик», «Ватанимиз равнақи учун» деган хабарларда меҳнаткашлар тезисларни қизғин маъқуллаётганликларини баён қилиш билан чегараланиб қолиб, бу соҳада кўмир қазувчиларнинг амалий таклифлари ҳақида ҳеч нарса дейилмайди. Фойдаланилмаётган резервларни ишга солиш, қурилиш материалларидан рационал фойдаланиш, кўмир қазишда техникани кўпроқ ишга солишдаги шахтёрларнинг таклифлари газетада ўз ифодасини топганича йўқ.

«Ўзбекистон шахтёри» саноат корхоналари коллективларининг самарали меҳнатларини қизиқарли полоса ва подборкаларда, очерк ва мақолаларда тузуккина кўрсатмаётир. Аксинча бунинг ўрнига, газета саҳифасининг ярмидан кўпи шаҳар экономикасига тааллуқли бўлмаган материаллар билан тўлдирилаяпти. Йиғилиш ва мажлислар ҳақидаги бир қолипда ёзилган узундан-узоқ материалларга газетадан кенг ўрин берилмоқда.

Верхне-волинск, Бекобод, Оққўрғон, Ўртасарой, Бўстонлиқ районларида чиқадиган **«Коммунизм тонги»**, **«Коммунист»**, **«Сталинчи»**, **«Пахтакорлар овози»**, **«Коммунизм учун»** газеталари ҳам ўз саҳифаларида тезисларни муҳокама қилишга доир материалларни юзаки ёритмоқдалар.

Матбуотимизнинг шу кунлардаги асосий вазифаси тезисларни кенг пропаганда қилиб, унда кўрсатилган контроль рақамларни чуқур муҳокама қилишга омманинг эътиборини кўпроқ жалб этишлари, уларнинг таклиф ва истакларига кўпроқ ўрин беришлари керак.

Ишчи-ёшлар мактабига кенг йўл!

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг тезисларида ўрта таълимни икки босқичда амалга ошириш кўзда тутилади. Ишчи-ёшлар мактаби таълим беришнинг иккинчи босқичига киради. Шунинг учун ҳам ишчи ҳамда қишлоқ ёшлари мактабига бундан буён янада кўпроқ аҳамият бериш талаб қилинади.

Киров районидаги 19-ишчи-ёшлар мактаби бундан 15 йил муқаддам ташкил этилган бўлиб, у 5-6 синфгагина эга эди. Ҳозир эса унинг 5 та 10-синфи, 4 та 9-синфи бор.

Ишчи-ёшлар мактабининг ўзига хос хусусиятларидан бири шундаки, бундай мактабларда мактаб ёшидаги 15-17 ёшли ўғил ва қизлар билан бирга бир партада 30-40 ёшли ўқувчилар ҳам ўтирадилар. Бинобарин, уларнинг ўқишга тайёргарлиги, берилаётган фанларни ўзлаштириши ҳам турличадир. Аммо бизнинг қўлланаётган методларимиз эса, умумий ўрта мактабларда қўлланилаётган методлардан фарқ қилмайди. Бизга, ишчи-ёшлар мактабининг ўқитувчиларига, ўз тарбияланувчиларимизга билим беришни янада яхшилаш учун турли янги, спицефик форма ва методлар қидириб топишга тўғри келади. Демак, кундузги мактаблардагига нисбатан кечки мактабларда ишлаш бирмунча оғир. Лекин шунга қарамай ишчи ҳамда қишлоқ мактабларида дарс берувчи ўқитувчиларнинг оладиган иш ҳақи, умумий таълим мактаблари ўқитувчиларининг иш ҳақидан 15 процент камдир.

Биз бу тафовутни бартараф қилиш пайти келиб етган деб ҳисоблаймиз.

Кечки мактабда билим олишнинг ўзи бўлмайди, албатта. Билим олишга жон-дили билан интилаётган, кучғайратга тўлиб-тошган ёш ишчи аввало 8 соат станок олдида туриши, кунлик нормасини ошириб бажариши, шундан сўнггина мактабга келиб тригонометрик масала ечиши, атом ядроси тузилиши ҳақидаги саволга жавоб бериши ёки иншо ёзиши керак.

Шундай экан, кечки мактабларнинг амалдаги программа ҳамда дарсликлари талабга жавоб берадими-йўқми деган савол туғилади. Бизнингча, мавжуд программа ва дарсликлар кечки мактабларнинг ўзига хос хусусиятларини мутлақо ҳисобга олмай тузилгандир.

Шунинг учун ҳам Маориф министрлиги, Педагогика фанлари илмий-текшириш институти ишчи ҳамда қишлоқ ёшлари мактабларининг ўзига хос хусусиятларига тўла жавоб бера оладиган дарсликлар ва программа ишлаб чиқиши лозим.

Мавжуд кечки мактаблар ишида жиддий камчиликлар бор. Булардан асосийси ўқувчиларга бўлган талабнинг юқорилигидир.

Биз, ўқувчиларнинг ўқиш кунларида уларнинг иш соатларини 2 соат қисқартириш, бу билан эса уларга ишдан кейинги ана шу икки соатдан уй вазифаларини бажариш учун фойдаланиш имкониятини беришни зарур деб ҳисоблаймиз.

Кўпгина шаҳарларда сменали синфлар ва мактабларнинг йўқлиги жиддий камчиликлардан биридир. Бу масалани ҳал қилиш фақат Маориф министрлигигагина эмас, асосан саноат корхоналари, Совнархозларга боғлиқ бўлиб қолди. Кўпинча, айниқса, унча катта бўлмаган корхона раҳбарлари ишчи-ўқувчиларга доимо эрталабки сменада ишлаш учун имконият яратиб бера олмайдилар. Ана шундай корхоналарда меҳнат қилаётган ёшлар иш кунига тўғри келган дарсларни ўтказиб юборишга ёки бир неча километр нарида жойлашган сменали мактабга қатнаб ўқишга мажбур бўладилар. Бу эса ишчи-ёшлар учун катта қийинчилик туғдиради, чунки Тошкентдаги мавжуд 36 ишчи-ёшлар мактабининг фақат 9 таси сменалидир.

Ишчи-ёшлар мактабларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш асосий масалалардан биридир. Ҳозир кўпгина кечки мактаблар кундузги ўрта мактаб биноларида жойлашган бўлиб, бу бинолар кеч соат 7.30-8 дан олдин бўшамайди. Бундай биноларда сменали синфлар ташкил қилиш мутлақо мумкин эмас.

Айрим етти йиллик мактабларнинг (агар имконият бўлса) 5-7 синфларини бошқа мактабларга қўшиб, фақат бошланғич синфларнигина сақлаб қолиш ва бу мактабларнинг бўшаган хоналарини соат 5 дан бошлаб кечки мактаблар ихтиёрига бериш мақсадга мувофиқ деб ҳисоблаймиз.

Мамлакатимизнинг асосий пахта базаси бўлган Ўзбекистон ССР мактабларида ўқитиш муддатларини тубдан қайта кўриб чиқиш лозим.

Кечки мактаб ўқувчилари сентябрь ойининг охиригача ўқиб, сўнг 2 ойгача пахта теримида банд бўладилар. Маълумки, бир ойда биринчи чоракка мўлжалланган программани амалга ошириб бўлмайди.

Шунинг учун ҳам **ишчи-ёшлар мактаби ҳамда умумий таълим мактаб ўқувчиларини пахта теримига сафарбар қилиш бир ойдан ортиқ бўлмаслиги, ўқиш эса 1 сентябрда эмас, балки 1 августдан бошланиши лозим.**

Шундай қилинганда, август-сентябрь ойларида биринчи чоракни муваффақиятли якунлаш, пахта теримидан сўнг тўғридан-тўғри иккинчи чоракни бошлаб кетабериш мумкин бўлади. Ишчи ҳамда қишлоқ ёшлари мактаблари олдига қўйилаётган янги вазифалар ҳамда ана шу мактабларнинг тобора кенгайиб бораётганлигини ҳисобга олиб, Маориф министрлиги ўқитувчилар тайёрлаш ишини тубдан яхшилаши лозим. Маълумки, бўлажак ўқитувчилар кечки мактабда педагогика практикаси ўтказмайдилар, бинобарин улар ишчи-ёшлар мактабларининг ўзига хос хусусиятлари билан мутлақо таниш эмаслар.

Шунинг учун ҳам **студентлар бундан буён ишчи ҳамда қишлоқ ёшлари мактабларида камида бир йил ўқитувчи—практикант бўлиб ишласинлар. Бундай практика 3 ёки 4 курсларда ўтказилиши мумкин.**

Ишчи-ёшлар мактабига ўқувчилар қабул қилишни планлаштириш масаласига ҳам жиддий ўзгартишлар киритиш лозим. Ҳозиргача бу иш халқ маорифи органлари томонидан амалга оширилиб келинмоқда, шунинг учун ҳам кечки таълим ҳаётдан ажралиб қолаётир.

Планлаштиришни бевосита ишлаб чиқаришдан бошлаб, ҳар бир корхонада ўрта маълумотга эга бўлмаган қанча ишчи борлигини аниқлаш лозим. Бизнингча, **умумзавод перспектив планлари меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг катталарга умумий таълим бериш бўйича тузадиган планларининг асосини ташкил қилмоғи лозим.**

Ишчи-ёшлар мактабларида ўн йиллик таълимни давом эттирабериш мақсадга мувофиқдир. Чунки бундай мактабни битириб чиққан ишчи-ўқувчи мактаб ва ўзи меҳнат қилиб турган корхонанинг биргаликда берган тавсияномаси билан олий ўқув юртига кириши мумкин.

Юқори унумли меҳнат билан ўқишни муваффақиятли қўшиб олиб бораётган ишчиларни бошқалардан фарқ қила билиш вақти келди.

Шунинг учун ҳам биз, **корхона раҳбарларига биринчи галда ишчи ҳамда қишлоқ ёшлари мактабларида муваффақият билан ўқиётган ишчиларга ҳар томонлама ёрдам кўрсатиш, уларнинг разрядларини ошириш, уй-жой ҳамда маиший шароитларни янада яхшилаш, курорт ва санаторийларга путевкалар беришни тавсия қиламиз.**

Совнархоз ва ишлаб чиқариш корхоналари ўқитувчиларнинг уй-жой ҳамда маиший шароитларини яхшилаш йўлида кўрсатаётган ғамхўрликларини янада кучайтиришлари лозим.

Ишлаб чиқариш техникасининг тобора ўсиб, такомиллашиб бораётганлиги туфайли янги, мураккаб касблар ҳам вужудга келмоқда. Масалан, одимловчи экскаватор машинисти, прокат станлари операторлари ва бошқа касблар мавжудки, бу касбларнинг ҳаммаси ҳам чуқур билимга эга бўлишни талаб қилади.

Шу муносабат билан СССР Министрлар Совети қошидаги Давлат меҳнат ва иш ҳақи комитети Совнархозлар ёрдами билан у ёки бу касб учун умумий таълим минимуми белгилаши лозим. Бу, шубҳасиз кеч[illegible] мактабларда билим олаётган иш[illegible] лар сонини янада оширади.

Шубҳа йўқки, КПСС Марка[illegible] Комитети ва СССР Министрлар [illegible]ветининг тезислари ишчи-ёш[illegible] мактаби системасидаги камчи[illegible]ларни бартараф қилишга имкон[illegible]ради. Кечки ҳамда умумий та[illegible] мактабларининг раҳбарлари [illegible] ўқитувчилар коллективи эса [illegible]мишли, юқори малакали мута[illegible]лар етиштириш йўлида бу[illegible] ва ғайратларини сарфлайди[illegible]

В. КОЧ[illegible]
Тошкент шаҳар, 19[illegible]лар мактабининг ди[illegible]

КПСС XXI СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

* * *

Ўрта Осиё кўмирларини комплекс ўрганиш

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси кимё институтининг бир группа олимлари яқинда экспедицияга бориб, янги кўмир корхоналарини лойиҳалаштириш мақсадида 6 та шахта қуриладиган майдонларни белгиладилар. Олимлар Ўзбекистон ва Қирғизистон чегарасидаги Ўзган ҳавзасида юқори сифатли кўмир запаси борлигини аниқладилар. Бу кўмирдан ишлаб чиқариш қуввати жуда юқори бўлган домна печлари учун кокс олиш мумкин. Ўзгандан олинган кокс брикетларининг намуналари институтга келтирилди. Янги кўмир конининг запаси ҳам ҳисоблаб чиқилди.

Кимё лабораториясида Ўзган ҳавзаси кўмирининг бошқа хоссалари ҳам ўрганилди. Аниқланишича, бу кўмир таркибида смола, ҳўл бензол, газ ва бошқа қимматли бирикмалар Кузбасс ва Донбасс кўмирларидагига қараганда анча кўп. Шу сабабли бу кўмирдан минерал ўғит, турли синтетик маҳсулот ва пластмассалар ишлаб чиқаришда фойдаланиш мумкин деган хулосага келинди.

Келгусида Ўрта Осиёда асосий ёқилғи табиий газ бўлиб қолишини ҳисобга олиб, олимлар кўмирга кимё саноатининг хомашёси сифатида қараб, уни комплекс равишда ўрганмоқдалар. Ҳозир Оҳангарон кўмирини коксланаётган айни вақтда ундан халқ хўжалиги учун зарур бўлган синтетик материал олиш мумкинлиги исботланди. Оҳангарон, Қизилқия ва Сулукта кўмирларини концентрацияланган азот кислотаси билан ишлаганда органо-минерал ўғит ишлаб чиқариш учун зарур бўлган смола олиш мумкин. Худди шу йўл билан кўмирдан нефть ва газ қувирларини пармалашда фойдаланадиган махсус кислота ҳам олса бўлади.

Ўзбекистон химикларининг бу тадқиқотлари Ўзбекистон ва бошқа Ўрта Осиё республикалари халқ хўжалигини етти йил ичида ривожлантириш вазифаларини ҳал этишга қаратилгандир. (ЎзТАГ).

Йиллик план бажарилди

КПСС XXI съезди шарафига социалистик мусобақани кун сайин қизитаётган Тошкент электротехника заводининг коллективи мавжуд механизмлардан унумли фойдаланиш, ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштириш натижасида маҳсулот ишлаб чиқариш йиллик планини 2 декабрда тўла бажарди.

Корхона ишчилари ва инженер-техник ходимлари қўлга киритилган бу ютуқни янада мустаҳкамлаш учун йил охиригача қўшимча равишда яна 3 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мажбуриятини олдилар.

Н. ҒАНИЕВ.

Ҳунармандлар ғайрати

Партиямиз XXI съезди шарафига бошланган умумхалқ мусобақасига қўшилган «Узпромсовет»га қарашли «Свой труд» артели аъзолари зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

Артелда қари аёллар, ёш инвалид хотин-қизлар меҳнат қилади. Артель шу йилнинг 1 октябридан 7 соатлик иш кунига ўтди. Лекин ишлаб чиқариш ҳажми камайгани йўқ, кунлик топшириқ ошириб бажарилмоқда. Натижада артель аъзолари йиллик планни муддатидан анча илгари бажариб қўйдилар.

Бундай муваффақиятга эришишда катта ҳисса қўшган 75 ёшлик Е. М. Успенская, 65 ёшлик Н. А. Вассерман, шу ерда салкам ўттиз йилдан буён меҳнат қилаётган П. П. Погодина сингари кунлик топшириқни икки ҳиссадан ҳам ошириб адо этаётган меҳнатсеварларнинг хизмати каттадир.

Артелда планни кунига 250-280 процентга етказиб бажараётган бичиқчилар Р. Риклис, Р. Нуждова ва ипакни калаваловчи М. Савина сингари ўртоқлар кўплаб топилади. Шунинг учун ҳам бу корхона Олмаота шаҳридаги «Заря Востока» ва Тошкентдаги «Кооператор» артеллари билан бўлган мусобақада ғолиб чиқди.

Бу меҳнатсевар коллектив съезд шарафига оширилган мажбурият олиб, йил охиригача пландан ташқари яна 1 миллион сўмлик аёллар ва болалар ички кийимлари ишлаб чиқариш учун курашаётир.

С. МУСАЕВ.

Суратда: артелнинг илгор ишчиси ўртоқ М. Савина иш устида.

Э. Азимов фотоси.

Иш суръати ошмоқда

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ноябрь Пленуми қарорларидан илҳомланган Тошкент ремонт-экскаватор заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари катта муваффақиятни қўлга киритдилар. Илғор иш методларини қўлланиш, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини тинмай мустаҳкамлаш, ички резервлардан кенг фойдаланиш натижасида 1958 йил ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш плани муддатидан 40 кун илгари тўла бажарилди. Ишлаб чиқариш процессларини тинмай механизациялаш, рационализатор ва ихтирочиларнинг қимматли таклифларини кенг жорий қилиш туфайли меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича белгиланган топшириқ 119,7 процент қилиб адо этилди. Бунинг эвазига давлатнинг 600 минг сўмдан ошиқроқ маблағи тежаб қолинди.

Цехлараро социалистик мусобақада механика-йиғув цехининг коллективи илғорликни қўлдан бермаётир. Цех ишчилари йиллик ишлаб чиқариш топшириғини корхонада биринчи бўлиб бажардилар. Цехнинг Маҳкамов, Бабаскин, Сайдалиев сингари илғор ишчилари смена нормасини бажаришда корхона бўйича энг юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Улар топшириқни 2,5-3 баравар қилиб адо этмоқдалар. Шунингдек, темирчилик-қозон қуюв цехлари коллективлари ҳам 1959 йил ҳисобига маҳсулот етказиб бермоқдалар.

Корхона коллективи ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, йил охиригача қўшимча равишда яна 1 миллион 900 минг сўмлик маҳсулот бериш ҳақида оширилган мажбурият олди. Шу кунларда заводда бу мажбуриятни тўла ва ошириб бажариш учун кураш тобора қизимоқда.

М. МИРҲАМИДОВ.

Халқ ижодий уйида

Шу кунларда Тошкент область халқ ижодий уйининг бадиий ҳаваскорлари Москвада бўладиган Ўзбекистон адабиёти ва санъати декадасига тайёргарлик ишларини ҳар томонлама қизитиб юбордилар. Бадиий ҳаваскорлар коллективи композитор Левиевнинг «Шодлик поэмаси» сюитасини томошабинларга кўрсатиш учун тайёрланмоқда. Бу янги репертуарга 28 ёш ҳаваскор қатнашмоқда.

А. Илёсов раҳбарлигида бирлашган оркестр ташкил этилган. Бу оркестр составига Орджоникидзе районидаги Сталин номли, Қорасув районидаги Ленин номли ва Калинин районидаги Карл Маркс номли колхозларнинг ҳаваскорлари киради. Оркестр программасига ўзбек, рус ва қардош халқларнинг куйлари киритилган.

Вокаль группа аъзоларидан Раҳматуллаева ва Аҳмедовалар «Бахт», Ғаниев «Куйлайман» ашулаларини, рубобчи қизлардан Ҳасанова «Тановвар 2», «Роҳат» куйларини ижро этишга пухта тайёрланмоқдалар.

М. МИРЗАМУҲАМЕДОВА.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Растратчилар ва уларнинг ҳомийлари"

Газетамизнинг шу йил 12 сентябрь сонида юқоридаги сарлавҳа билан босилган материалда Юқори Чирчиқ район матлубот жамиятига қарашли савдо шохобчаларига суқилиб кириб, кооператив мулкига хиёнат қилган бир неча шахснинг райпо раҳбарлари томонидан ҳимоя қилиб келингани ёзилган эди.

Тошкент область прокурори ўртоқ И. Набиевнинг редакцияга маълум қилишича собиқ магазин мудирлари Исмоилова, Ибраева ва Юферов, склад мудири А. Ҳидоятовлардан жамоат мулкига етказган зарарлари тўла ундириб олинган ва ўзлари жиноий жавобгарликка тортилган.

Моддий жавобгар шахсларнинг фаолияти устидан контроллик олиб бормаганликлари, уларнинг жамоат мулкига хиёнат қилишларига йўл қўйганликлари учун райпо савдо бўлими мудири Жижин ва бош бухгалтер Масагутовлар ўз вазифаларидан четлаштирилган.

Газ плитаси ўрнатилди

Газетамизнинг шу йил 28 октябрь сонида 9 боланинг онаси Раҳима Султонованинг редакцияга ёзган хати босилган эди. Хатда «Ташгоргаз» тресги ходимлари бундан 8 ой илгари газ плитаси қуриб берамиз деб унинг уйидаги плита-печни буздиргани ва газ баллони қўйиладиган шкафни ўрнатиб, шундан сўнг бедарак бўлиб кетганликларидан шикоят қилинган эди.

Текшириш ва чора кўриш учун «Ташгоргаз» тресги бошқармасига юборилган бу шикоятга редакция қуйидаги жавобни олди:

«Хабарда келтирилган фактлар текшириш натижасида тўла тасдиқланди. Ўртоқ Султонованинг уйига газ плитаси ўрнатилиб, 21 ноябрда фойдаланишга топширилди.

ТЕАТР

„Зайнаб ва Омон"

Зайнаб — СССР халқ артисти Ҳ. НОСИРОВА

А. Навоий номидаги опера ва балет театри яқинда томошабинларга ўзининг янги «Зайнаб ва Омон» операсини тақдим этди. Бундан илгари саҳнага қўйилган «Дилором» операси афсонавий темада ёзилган бўлиб, севги, ижод, дўстлик ва қаҳрамонлик туйғуларини тараннум этган бўлса, «Улуғбек» операси ўзбек маданиятининг кўрки, илм хазинасининг гавҳари бўлган буюк инсон ҳақида ҳикоя қилса; «Зайнаб ва Омон» операси эса социалистик қишлоқ ҳаётининг гўзаллигини, коллективлаштиришнинг буюк афзалликларини гавдалантирган.

Опера севимли ўзбек шоири Ҳамид Олимжоннинг кенг китобхонлар оммасига маълум бўлган «Зайнаб ва Омон» поэмаси асосида яратилган. Поэмада шоир янги замон кишиларини, совет ёшларининг пок муҳаббати ва илҳомбахш меҳнатини зўр эҳтирос билан куйлайди. Унда драматизм ва лирик ҳаяжон ниҳоят даражада кучли берилган. Асарнинг катта тарбиявий фазилати шундаки, у икки ёшнинг пок севгиси орқали социалистик тузумнинг ҳаётбахш кучи ва тантанасини эркин кўрсатиб беради.

Опера либреттосини шоира Зульфия, музикасини композиторлардан Т. Содиқов, Ю. Ражабий, Б. Зейдман ва Д. Зокировлар ёзган.

Омон — артист Э. ЙЎЛДОШЕВ.

Либреттода поэманинг ғоявий мазмуни, чуқур ҳаётий лирикаси, бадиий шираси анча дуруст берилган. Шунингдек, поэманинг сюжет йўналиши ҳамда композицион қурилиши ҳам сақланган. Опера 3 парда, 5 кўринишдан (поэма 3 бўлимдан) иборат бўлиб, қаҳрамонлар ҳаётидаги уч давр ҳақида ҳикоя қилади. Унда фақат икки ёшнинг севги тарихини тасвирлашгина эмас, катта коллективнинг буюк тарбиявий ва ижодий қудратини ёритиб беришга ҳам ҳаракат қилинган. Либреттода қаҳрамонларнинг ички дунёси, ҳис-ҳаяжон, туйғу-кечинмаларини очиб берувчи ариялар яратиш мақсадида Ҳамид Олимжоннинг лирик шеърларидан самарали фойдаланилган. Мисол тариқасида Омон арияси учун «На бўлғай бир нафас мен ҳам ёноғинг узра хол бўлсам» деб бошланадиган ғазалининг олинишини кўрсатиб ўтиш кифоя.

Операда социалистик қишлоқ кишиларининг тўлақонли образлари яратилгандир. Ҳар бир ижрочи ўз қаҳрамонининг характери устида жиддий ўйлаб, кўзга кўринарли ижодий ютуқларни қўлга киритган.

Ҳалима Носирова яратган Зайнаб образи муваффақиятли чиққан образлардандир. Унинг Зайнаби севги, садоқат, дўстликнинг қадрига етадиган, инсонпарвар, доно ва оқила, ҳаёт нашъаси, ёшлик ҳарорати билан тўлиб-тошган бир қиз. У, қаҳрамонининг севги ва садоқат, ёшлик ва ҳаётбахш меҳнат ҳарорати билан етилган ҳис-туйғуларини жуда ишонарли ифодалайди.

Зайнаб ўзбек қизларининг типик образи сифатида кўрсатилади. Унда ўзбек қизининг ажойиб фазилатлари ўз ифодасини топган. Мана бир мисол. Бошига тушган савдога чидай олмаган Зайнаб ўзини дарёга отмоқчи бўлиб турганида Омоннинг овозини эшитиб ўз фикридан қайтади. Омонни кўрганда «Сиз бағри тош» деб ўпкалайди. Ана шу биргина ўпкалашда қанча назокат, кўркамлик, етуклик мавжуд.

Омон ролини солист Эргаш Йўлдошев ижро этади. Энг аввал Омон роли солистнинг операдаги биринчи қадами эканини таъкидлаб ўтиш керак. Шунга қарамасдан у бирмунча ютуқларга эришган. Унинг Омони чинакам севги эгаси, камтарин, меҳрибон, ишчан бир йигит. Ария ва дуэтларнинг баъзилари ижрочи томонидан романтик эҳтирос, мусиқий нафислилик билан куйланади. Аммо Йўлдошевнинг ижрочилигида ошиқ қаҳрамон образини ўйнайдиган бошқа артистларда ҳам учраб турадиган бир камчилик борки, у ҳақда гапирмасдан ўтиб бўлмайди. Солист ўз қаҳрамонининг олижаноблиги, тоза виждон ҳамда севги эгаси эканини ташқи кўриниш ва [...]иллар ёрдамида унинг ҳаракати ва юриш-туришига салобат, салмоқ, жиддийлик бериш орқали кўрсатмоқчи бўлади. Бунинг натижасида ижрочининг ташқи кўриниши сунъийлашиб, қуруқ намойишга айланиб қолган. Ҳали Йўлдошев ўз қаҳрамонининг ички дунёсини очиб бериш учун кўп меҳнат қилмоғи лозим.

Спектаклда Саодат Қобулова Ҳури образини жуда жозибали кўрсата олган. Унинг Ҳуриси жуда шўх, дадил, кескин, бир сўзли, шунинг билан бирга ёқимтой, латофатли ва гўзал. Унинг ҳар бир ҳаракати, ҳар бир айтган сўзи ҳаммага хуш ёқади, ҳузур бағишлайди. Шуниси қувонарлики, солистка шўхлик ҳамда ёқимтойлиликни кўрсатишда ортиқча «безакларга» берилиб кетмайди. Томошабин биринчи кўришданоқ кўнгли тоза, шўх, инсонпарвар бу қизни севиб қолади. Ҳури образи Қобулованинг Дилором образидан кейинги иккинчи катта ютуғидир. Образ солистка ижодий уфқининг кенглигини кўрсатувчи ёрқин далилдир.

Операда қаҳрамонлардан Эргаш ва раис образлари ҳам бирмунча муваффақиятли чиққан.

Асад Азимов театрнинг камолат чўққилари сари дадил ижодий қадам ташлаб бораётган талантларидан биридир. У «Дилором», «Улуғбек» операларида салбий қаҳрамон Улуғхўжа, Абдулатиф образларини кўпқиррали қилиб тасвирлаган бўлса, «Зайнаб ва Омон» операсида шўх ва қизиқчи, дилкаш ва яхши дўст Эргаш образини жозибадор ҳамда ҳаётий қилиб яратди. Унинг Эргаши биринчи кўринишда енгилтакроқ ҳамда чапанироқ қишлоқ йигитларидан бўлиб кўринади. Аммо кейинчалик томошабиннинг Эргаш тўғрисидаги фикри ўзгариб, унга меҳри тобора ортаборади. Хулоса қилиб айтганда Эргаш образи театрнинг катта ютуғидир.

Раис музикада ҳамда либреттода ўзининг тегишли ўрнини эгалламаган бўлса-да, солист Ж. Низомхўжаев эсда қоларли образ яратишга муваффақ бўлган. Раис-Низомхўжаев саҳнада севимли ташкилотчи, ёшларнинг ғамхўри сифатида гавдаланади.

Ксения Давидова ижросидаги Анор хола образи ҳам мақтовга сазовор. Солистка қарама-қаршиликларга тўла, соддадил, меҳрибон, шунинг билан бир қаторда эскилик сарқитларидан қутила олмаган Анор хола образини ижрочиликнинг турли воситаларидан фойдаланган ҳолда ҳаққоний тасвир этади. Драматизм кучли бўлган саҳналар солистка томонидан катта маҳорат билан бажарилади.

Операда Рихси буви (С. Самандарова), Ширвон хола (О. Кучликова) роллари ҳам анча дуруст ижро этилган. Аммо Носир ота (Н. Ҳошимов), Собир (С. Беньяминов) образлари талабга жавоб бермайди. Носир ота қандайдир енгилтабиат, олифта ва бироз чапани киши сифатида кўрсатилади. Собир роли эса ҳаяжонсиз, жуда қуруқ ижро этилган. Спектакль авторлари ҳамда ижрочилар бу роллар устида яна бироз ўйлаб кўрсалар яхши бўларди.

Биз юқорида операдаги ижобий образлар, қишлоқ кишиларининг образлари умуман муваффақиятли чиққан деб айтиб ўтдик. Шунга қарамасдан тузатилиши лозим бўлган баъзибир жиддий нуқсонлар бор. Бу нуқсонлар кўпинча режиссер (М. Муҳамедов)нинг ишига тааллуқлидир.

Саҳнада колхоз кишиларининг ҳаёти кўрсатилишига қарамай, меҳнат нафаси сезилмайди. Колхозчилар кулги-ўйин, тантана билан овора. Бундан кишилар фақат меҳнат жараёнида кўрсатилиши лозим, деган маъно келиб чиқмайди, албатта. Меҳнат нафасини оммавий саҳналарда умумий атмосфера яратиш йўли билан, қишлоқ меҳнаткашларига хос хусусиятлар топиш орқали яратиш мумкин эди.

Режиссёр ўзининг баъзи бир приёмлари билан томошабиннинг ғашига тегади. Масалан, у гулдан худди шу йўсинда фойдаланади. Қаҳрамонлар шодликларини гул териш, гул отиш, гул сочиш, гул ҳидлаш билан изҳор қилмоқчи бўладилар. Кўриниб турибдики, режиссёр спектакль устида бош қотириши лозим.

Оммавий саҳналар мазмунли ишланган. Айниқса Мукаррама Турғунбоева саҳналаштирган рақслар диққатни жалб қилади. Коллектив рақсларда «катта ўйин» приёмларидан усталик билан фойдаланилган. Якка ўйинларни ижро этган Гулнора Маваева, Ҳалима Комилова, Клара Юсупова ва бошқаларнинг хизматини тақдирлаш керак.

«Зайнаб ва Омон» операсининг музика услуби янги ва замонавий қилиб ёзилган. Бу ҳол опера музикасининг гармонияси, оркестровкасининг эшитилиши қийин бўлган мураккаб гармоник воситалардан маълум даражада холи бўлиши ва силлиқланиши билан боғлиқдир. Шуни ҳам айтиш керакки, шарқ музикаси, айниқса озарбайжон музикаси соҳасида узоқ йиллар давомида иш олиб борган Б. И. Зейдманнинг иштироки яхши натижалар берган.

Операнинг кириш қисми учун ёзилган музика ўзининг ёқимли оҳанги, оромбахшлиги ва миллий куйларга яқинлиги билан ажралиб туради. У, опера мазмунини олдиндан ифодалашга қаратилган ва шу мазмунга хос қилиб ёзилган. Худди шу сингари, тўртинчи кўринишнинг кириш қисми учун ёзилган музикани ҳам операнинг энг яхши саҳифаларидан деса бўлади. Бу қисм ҳам ёқимли гармония ва оркестровка воситалари билан таъсирли бўлиб эшитилади. Шу кўринишдаги: бўрон, сел ёғиши, кучли шамол, Зарафшон дарёси қирғоқларида Зайнабни қидириб юрган Омон изтироби, Зайнаб ҳаётидаги энг қайғули дақиқалар музикада яхши тасвирланади.

Операнинг биринчи ва охирги кўринишларида ўзбек халқ чолғу асбобларидан, айниқса ноғора, доира, рубобдан усталик билан фойдаланилган. Ноғора асардаги шодиёна кўринишларнинг янада тантанали бўлишига яхши восита бўлган.

Опера финалида халқ орасида кенг тарқалган «Ёр-ёр» бутунлай янгича талқин қилинади, яна шу кўринишдаги «Тўй муборак» хори ҳам операнинг бошқа хорлари орасида ўзининг мазмуни, оригиналлиги билан ажралиб туради.

Лекин опера музикаси айрим камчиликлардан ҳам холи эмас. Операнинг асосий воситаларидан бири бўлган ансамблларга етарли эътибор берилган дейиш қийин. Кўпчилик кўринишларда, турли кайфиятли уч-тўрт қаҳрамон учрашганда, уларнинг ички ҳиссиётлари, туйғулари музикавий образлар билан эмас, аксинча саҳна ҳаракатлари; бир-бирларига қараб ҳаддан ташқари дўқ, пўписа қилишлар, ўринсиз ўқталишлар билан ифодаланган, холос. Бундай саҳналарда трио, квартет, квинтет ва бошқа ансамбллардан фойдаланилганда музикавий таассурот янада кучли бўларди.

Асардаги асосий ария ва қўшиқларнинг кўпчилик қисми баъзибир солистлар товушларининг етмаслиги ёки юқори пардаларда бир текис ва силлиқ чиқмаганлиги натижасида эшитувчиларда яхши таассурот қолдирмайди.

Юқоридаги камчиликларга қарамай, опера томошабинлар кўзи олдида социалистик қишлоқ ҳаётининг қайноқ қалбини, меҳнатсевар, ажойиб кишиларини гавдалантириб кўрсатади, янги бахтли ҳаёт пафосини тараннум этади. Қаҳрамонларнинг олижаноб хислатлари, садоқат ва меҳрибонликлари, коллектив ҳаётнинг улуғвор тантанаси киши кўз олдида ёрқин намоён бўлади. Томошабин операни кўрар экан, ўзининг бугунги ҳаётини, қадрдон, аҳил дўстларини кўргандай бўлади. Томошабинлар эътиборини ўзига тортаётганлигининг боиси ҳам операнинг замонавийлигидир. Шунинг

Ҳури — ЎзССР халқ артисти С. ҚОБУЛОВА

учун ҳам бу янги операнинг вужудга келишини, уни томошабинларга кўрсатган авторларни ва Навоий номли театрнинг ижодий коллективини табриклаш керак.

«Зайнаб ва Омон» операси музика маданиятимизда қувончли воқеадир. Театр коллективи композиторлар билан ҳамкорликда ишлаб уни декадага ҳар жиҳатдан мукаммаллаштирган ҳолда олиб борадилар, деб ишонамиз.

Муҳсин ҚОДИРОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси санъатшунослик институтининг илмий ходим.

ТАНҚИД ВА БИБЛИОГРАФИЯ

Туркистонда комсомолнинг тузилиши ҳақида илмий асар

Яқинда Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти тарих фанлари кандидати А. Ҳамидхўжаевнинг «Туркистонда комсомолнинг тузилиши»[1] номли китобини ўзбек тилида босиб чиқарди. Туркистонда комсомолнинг тарихини ва унинг 1918-1920 йиллардаги фаолиятини баён қилишга бағишланган бу илмий асар, партия съезд ва конференциялари, РКП(б) Марказий Комитети ва РКСМ Марказий Комитетининг Пленумлари ҳамда маҳаллий комсомол ташкилотларининг қарорлари, ўша йиллардаги архив материаллари ва кундалик матбуотдан, кекса большевикларнинг ёзган хотираларидан фойдаланиб, жуда равон тилда ёзилган.

Комсомол — Коммунистик партия авлодидир. Коммунистик партия — комсомолнинг ташкилотчиси ва раҳбаридир. Китобнинг биринчи бобида Коммунистик партия комсомолнинг буюк ташкилотчиси ва раҳбари эканлиги баён қилинади. Ленин ва Коммунистик партия меҳнаткаш ёшларни сиёсий жиҳатдан тарбиялаш ва уларни ишчилар синфининг самодержавиега қарши курашига жалб қилиш йўли билан комсомолни вужудга келтириш учун кўп йиллар давомида тайёргарлик кўриб [к]елди. Коммунистик партия ишчи [ёш]лар ҳаракатига ҳар томонлама ёрдам берди, уни тўғри, революцион [йў]лга етаклади. Ёшлар союзини [та]шкил қилиш ҳар доим партиянинг [диқ]қат марказида турди. 1917 йил [...]да бўлиб ўтган партиянинг VI [съе]зди Россияда комсомол ташкилотларини тузишда катта роль ўйна[...]

[...]р Октябрь социалистик ре[волюц]ияси ғалаба қозонгандан кейин мамлакатда ёшлар ҳаракати янада кучайди. Натижада мамлакатда ягона раҳбарликка эга бўлган ёшлар ташкилотини тузиш зарур бўлиб қолади. Шу муносабат билан 1918 йилнинг июлида РКП(б) Марказий Комитетининг қарорига мувофиқ 1- Бутунроссия ишчи-деҳқон ёшлари съездини чақириш учун ташкилий бюро тузилди. 1918 йилнинг 29 октябрида Бутунроссия ишчи-деҳқон ёшларининг I съезди чақирилди. Ишчи-деҳқон ёшлари ташкилотининг I Бутуниттифоқ съезди очилган 29 октябрь куни — Россияда комсомол ташкилоти расмийлашган кун деб ҳисобланади. Автор I РКСМ съездининг, ёшлар ташкилотларини ягона Коммунистик ёшлар союзига бирлаштиришдан иборат буюк аҳамиятини кўрсатиш билан бирга, ёшлар союзининг Коммунистик партия раҳбарлиги остида социалистик қурилиш ишига актив иштирок этганлигини батафсил ёритиб беради.

Китобнинг иккинчи бобида автор Туркистонда биринчи комсомол ташкилотларининг пайдо бўлиши тўғрисида ёзади. Октябрь социалистик революциясининг ғалабаси кишилик тарихида, миллатлар ва миллий муносабатлар тарихида янги даврни очди. Октябрь социалистик революцияси Россияда ҳамма халқларни, шу жумладан Туркистон ўлкаси халқларини социал ва миллий мустамлакачилик зулмидан озод этди. Туркистонда Октябрь революциясининг ғалабаси мустақил комсомол ташкилотларини тузиш учун шароит туғдирди. Биринчи революцион ёшлар ташкилотлари ўлкада 1918 йилнинг иккинчи ярмида вужудга келди. Туркистон ташкилотлари РКСМ тажрибалари асосида тузилди. 1918 йил август бошларида тузилган Тошкент революцион «Меҳнаткаш ёшлар социалистик союзи» Туркистонда комсомол ташкилотлари тузиш ишини бошлаб юборди ва бир қанча шаҳарларда партия комитетлари қошида ёшлар бўлимлари тузилди.

Туркистон комсомолининг ташкилий жиҳатдан расмийлашуви ва Туркистон Коммунистик ёшлар союзининг I съезди автор томонидан китобда ёритилган масаланинг энг асосидир. Китобнинг бу қисмида, Туркистон комсомолининг жуда ҳам оғир тарихий шароитда ташкилий жиҳатдан расмийлашгани, бу ишда Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг кўрсатган буюк ёрдамлари кўрсатилиб берилади. Гражданлар урушининг оғир йилларида В. И. Ленин бошчилигидаги Коммунистик партия ва Совет ҳукумати ёш Туркистон совет республикаси тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилди. Автор, В. И. Лениннинг «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» юборган мактубини, унинг зўр жанговарлик руҳини чуқур баён қилиб беради. В. И. Лениннинг бу мактуби, Туркистонда ленинча миллий сиёсатни амалга оширишда программ ҳужжат бўлди. Туркистон коммунистлари Лениннинг кўрсатмасига мувофиқ ўлкада совет ҳокимиятини мустаҳкамлашда жиддий иш олиб бордилар.

Катта тайёргарлик ишлари олиб бориш натижасида, 1920 йил 21 январда I Туркистон комсомол съезди Тошкент шаҳрида Луначарский уй залида (ҳозирги Округ офицерлар уйи залида) очилди. I Туркистон комсомол съездининг иши Туркистон Коммунистик партияси ўлка комитети ҳамда РКСМ Марказий Комитети вакилларининг бевосита раҳбарлиги остида ўтди. Съезд Туркистон комсомоллари олдига ўтмишдаги мустамлакачилик қолдиқларига қарши, ёшларни интернационализм руҳида тарбиялаш, саводсизликни тугатишда деҳқон ёшларга ёрдам бериш, халқ хўжалигини тиклаш учун курашга қатнашиш, маҳаллий миллат ёшлари ўртасида ишлаш каби вазифаларни қўйди. I Туркистон комсомол съезди, ўлка ёшларининг ҳаётида катта аҳамиятга эга бўлган воқеа бўлди. «I съезднинг аҳамияти ҳаммадан олдин шундан иборат бўлдики, — дейди автор, — у Туркистон ёшлар союзини ташкилий жиҳатдан расмийлаштирди ва республика коммунистик ёшлар союзининг раҳбар органини сайлади. У РКСМ программаси ва уставини қабул қилиб, шу билан Туркистон ёшларини РСФСР ёшлар ҳаракатининг ягона тўлқинига қўшди, уларни Россия комсомолининг ажралмас қисмига айлантирди». (Ўша китоб, 91- бет). Туркистон комсомоли Коммунистик партия раҳбарлигида илғор маҳаллий миллат ёшларини ўстирадиган, тарбиялайдиган, улардан коммунистик кадрлар етиштирадиган мактабга айланди. Ана ўша ёшлар мактабида бир неча минг киши тарбия олиб, коммунизм иши учун курашиб келди ва келмоқда.

Автор ўз китобининг кейинги бобларида Туркистон комсомолининг чет эл босқинчилари ва ички контрреволюцияга қарши курашини, социалистик қурилишда Туркистон комсомолининг иштирокини, маҳаллий миллат ёшларини комсомол сафига тортиш масаласини ва Туркистон коммунистик ёшлар союзининг ташкилий ва ғоявий ўсишини чуқур илмий асосда кўрсатиб беради.

Китобда шу ютуқлар билан бирга, айрим камчиликлар ҳам бор. Модомики, бу китоб комсомолнинг 40 йиллиги муносабати билан босилиб чиқилган экан, унинг хотима қисмида ҳозирги кунда 600 минг аъзога эга бўлган Ўзбекистон комсомолининг партия раҳбарлиги остида республикада пахтачиликни ва халқ хўжалигининг бошқа тармоқларини ривожлантиришда олиб бораётган ишларини қисқача кўрсатиб ўтиш керак эди. Тошкентда дастлаб комсомолни ташкил этганлардан бири Саидолим Умархўжаев, Семиречьеда дастлаб комсомолни тузувчилардан Муродбоев ва бошқаларнинг фаолиятлари кенгроқ ёритилиб берилса яхши бўлар эди.

Хулоса қилиб шуни айтиш мумкинки, ўртоқ Ҳамидхўжаевнинг китоби Туркистонда комсомолнинг тузилиши ҳақида ёзилган биринчи илмий асардир.

Р. НОРЖИГИТОВ.

[1] [...] Ҳамидхўжаев, Туркистонда [...]нинг тузилиши. 1918-1920 [...] Ўздавнашр, Тошкент — [...]л.

БИРЛАШГАН МИЛЛАТЛАР ТАШКИЛОТИ БОШ АССАМБЛЕЯСИНИНГ ЯЛПИ МАЖЛИСИ

НЬЮ-ЙОРК, 6 декабрь. (ТАСС). Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг кеча ялпи мажлиси бўлиб ўтди. Мажлиснинг бошида делегатлар яқинда вафот этган Болгария Халқ мажлиси президиуми раиси Г. Дамянов, СССР ташқи ишлар министри ўринбосари Г. Зарубин, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти бош секретари ўринбосари А. Бухорий хотираларини бир минут сукут қилиб ҳурмат қиладилар.

Сўнгра Бош Ассамблея комитетларнинг докладларини ва резолюцияларини тасдиқлашга ўтди. Васийлик масалалари билан шуғулланувчи комитетнинг васийлик остидаги территорияларнинг ўз-ўзларини бошқарадиган даражага ёки мустақилликка эришмоқлари учун уларга зарур шарт-шароитни имкон борича тезроқ яратиб беришни бошқарувчи маъмурларга таклиф қилувчи резолюцияси социалистик лагерь мамлакатларининг, Африка, Осиё ва Латин Америкаси мамлакатлари кўпчилигининг овозлари билан қабул қилинди. Мустамлакачи давлатлар ва уларнинг баъзи бир малайларигина бу резолюцияга қарши овоз бердилар.

1961 йилда соғлиқни сақлаш ва медицина тадқиқотлари халқаро йилини ўтказиш тўғрисида Украина делегацияси киритган резолюцияни Бош Ассамблея бир овоздан маъқуллади.

Сўнгра Ассамблея Кипр масаласини муҳокама қилишга ўтди. Илгари Сиёсий комитет бу масалада Англия ва АҚШнинг кўрсатмаси билан Эрон делегацияси тақдим этган резолюция проектини қабул қилган эди. Бу проектда Кипр масаласини ҳал қилиш аслида мустамлакачи давлатлар ҳукмронлик қилаётган агрессив НАТО блокига ҳавола қилинган эди.

Мексика делегацияси Ассамблеянинг ялпи мажлисига янги резолюция проектини киритди. Бу проектда Кипр масаласини Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Уставига мувофиқ, тинч демократик йўл билан одилона ҳал қилмоқ учун томонлар бутун куч ва ғайратни сарфлашлари керак, дейилади. Бош Ассамблеянинг XI сессиясида қабул қилинган қарорни такрорлашдан иборат бўлган бу резолюция проекти ҳеч бир эътирозсиз қабул қилинди ва овозга қўйилмади.

Шундан сўнг Ассамблея ўзининг турли комитетлари томонидан тақдим этилган бир қанча докладларни ва резолюцияларни тасдиқлади.

АРАБ МАМЛАКАТЛАРИДАГИ САВДО, САНОАТ, ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ПАЛАТАЛАРИ ИТТИФОҚИНИНГ 8-КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ҚОҲИРА, 7 декабрь. (**ТАСС мухбири Ф. Носов**). Бирлашган Араб Республикасининг экономика министри Абдил Монейм Қайсуни араб мамлакатларидаги савдо, саноат ва қишлоқ хўжалик палаталари иттифоқининг 8-конференциясини кеча Бирлашган Араб Республикаси президенти номидан очди. Конференцияда 13 мамлакат (Ироқ, Судан, Ливан, Саудия Арабистони, Яман, Марокаш, Ливия, Иордания, Жазоир, Қувайт, Баҳрайн, Фаластин ва Бирлашган Араб Республикаси) делегатлари қатнашмоқда.

Қайсуни конференцияни очиш нутқида бу конференциянинг ғоят катта аҳамияти борлигини уқтириб ўтди. Ғарбий Европа мамлакатлари, — деди у, — ҳозирги вақтда умумий бозор вужудга келтириш учун амалий чоралар кўришга киришдилар ва бу бозорнинг таъсир доирасини кенгайтириш тўғрисида музокаралар олиб бормоқдалар. Бинобарин, — деди сўнгра Қайсуни,— араб мамлакатлари халқаро савдосотиқ структурасининг ўзгаришидан келиб чиқадиган ҳар қандай тасодифлар ва оқибатларни шай бўлиб кутиб олмоқ учун экономика соҳасидаги ўз ғайратларини қандай қилиб бўлса ҳам бирлаштирмоқлари лозим. Араб мамлакатларидаги савдо, саноат ва қишлоқ хўжалик палаталари иттифоқининг бу конференцияси умумий араб бозори вужудга келтириш планини маъқуллаш учун чақирилган.

Осиё ва Африка мамлакатларининг 8 декабрда Қоҳирада очиладиган иқтисодий конференцияси ҳам, — деди пировардида Қайсуни, — араб мамлакатларини, Осиё ва Африка мамлакатларини қизиқтирадиган масалаларни муҳокама қилмоқ ва улар ўртасида бўладиган иқтисодий алоқаларга кўмаклашмоқ учун чақирилади.

Конференция раиси Муҳаммад Рушдий ҳам ўз нутқида Ғарбий Европа умумий бозори араб мамлакатлари билан Европа мамлакатлари ўртасидаги савдо муносабатларини янада ривожлантириш соҳасида араб мамлакатларининг экономикасига хавф туғдиришини кўрсатиб ўтди.

Бошқа вакиллар ҳам ўз нутқларида араб мамлакатлари ўртасида иқтисодий ҳамкорликни тағин ҳам кўпроқ мустаҳкамлаш зарурлигини уқтириб ўтдилар.

Ялпи мажлисдан кейин конференция қатнашчилари конференция кун тартибига киритилган масалаларни ўрганмоқ учун махсус комиссиялар туздилар.

„Совет кишиларининг келажакка томон дадил юриши“

Совет етти йиллигининг контроль рақамлари тўғрисида чет эллардаги дўстларимизнинг ва нодўстларнинг айтганлари

Аргентинадаги «Нуэстра палабра» газетаси СССР халқ хўжалигини ривожлантириш етти йиллик планининг проекти тўғрисида ўз газетхонларига ҳикоя қилиб, бу проектнинг халқаро аҳамиятини жаҳонда янги давр тонги ёриган 1917 йилдаги Улуғ Октябрь кунларининг аҳамияти билан таққослади. Америкалик Жон Рид шу кунларни тасвирлашга бағишланган ўзининг китобига «Жаҳонни титратган ўн кун» деб ном берган эди. Энди орада қирқ бир йил ўтгандан кейин Аргентинадаги газета СССРдаги кенг коммунистик қурилишнинг жуда зўр истиқболларини тасвирлаб берган мақоласига: «Жаҳонни титратадиган етти йил» деб сарлавҳа қўйди.

Бундай таққослаш — КПСС XXI съездида ўртоқ Н. С. Хрушчев қиладиган доклад тезисларининг Совет Иттифоқида эълон қилингани ҳақида ҳамма чет мамлакатлардаги дўстларимиз томонидан айтилаётган фикрлар учун характерлидир.

«Совет экономикасини ривожлантиришнинг янги етти йиллик программаси, — деб ёзади Англиядаги «Дейли уоркер» газетасининг редактори Жон Кэмпбелл, — коммунистик жамият қуришнинг идеалигина бўлиб қолмасдан, айни бир вақтда бу программа капиталистик мамлакатлардаги меҳнаткашларга социалистик хўжалик системасининг шак-шубҳасиз афзалликларини яққол намойиш қилиб, уларга бебаҳо ёрдам кўрсатади». Америкадаги «Де-Мойн режистер» деган буржуа газетаси ҳам беихтиёр шундай хулосага келиб, совет етти йиллик планининг проекти тўғрисидаги мақолани қуйидаги сўзлар билан тамомлади: «Америка ва Ғарб совет экономикасининг ривожланишига жиддий қарасалар, доно иш қилган бўладилар. Американиклар шу фактни тушуниб олишлари керакки, хусусий ташаббускорлик экономикаси ҳозирги замон тартибидаги индустрлаштиришга имкон берадиган бирдан-бир экономика эмас... Совет экономикасининг капитализмга қилаётган даъвати реал даъватдир».

Иқтисодий ривожланишнинг янги совет программаси проектнинг бугун дунёдаги одамлар миясига жуда катта таъсир ўтказаётганлиги жуда очиқ кўриниб турибди. Оз-моз бўлсада объектив фикр қилувчи кишилар совет планларининг жуда катта халқаро аҳамиятини тушунадилар ва бундай планлар илгари амалга ошириб келганлигини ҳисобга олиб, етти йиллик планнинг тўла равишда реал план эканлигига шубҳаланмаётирлар. Шу сабабли буржуа пропагандаси етти йиллик планимизнинг режаларини асоссиз қоралашга, ёки бу планни амалга ошириш мумкинлигини қўпол равишда инкор қилишга энди ботинолмай қолди. Бироқ, бундан, империализм малдоҳлари қуролни ташлаб таслим бўлдилар ва хўжалик фаолиятимизнинг жаҳондаги воқеалар ривожланишига ўтказаётган прогрессив таъсирига қарши кураш олиб бормаётирлар деган хулоса чиқариб бўлмайди. Аксинча, улар бу курашни кучайтириб, мамлакатимизнинг олға бориши тўғрисида совет планида кўзда тутилган режаларнинг аҳамиятини камайтиришга ёки бу олға боришни, ҳамда унинг мақсадларини бузиб кўрсатишга, бунга туҳматлар қилишга уринмоқдалар. Америкадаги «Бизнес уик» деган молия-иқтисод журналининг ҳамда Австриядаги реакцион журналист Вернер Шандорфнинг ҳафталик «Хойте» газетасида яқинда эълон қилинган мақолалари бунга мисол бўла олади.

Америкадаги журнал совет етти йиллик планининг проектига қарши ҳужум қилар экан, ўзини холис қилиб кўрсатишга уринади ва диққатга сазовор бўлган бир қанча фикрларни баён қилади. «Совет Иттифоқининг, деб ёзади бу журнал, саноат соҳасидаги ўз топшириқларини бажариш учун ҳамма асослари бор... Шу сабабли, СССР билан АҚШнинг иқтисодий қувватидаги тафовут камаяди ҳамда сиёсий ва ҳарбий нуқтаи назардан Совет Иттифоқи билан иш олиб бориш анча қийинроқ бўлиб қолади. Иқтисодий жиҳатдан Қўшма Штатларга етиб олаётган СССР кам тараққий қилган мамлакатларга психологик таъсир ўтказади ва коммунизмни татиб кўришга бўлган ҳавасини кўпайтиради». «Бизнес уик» совет етти йиллик плани проектига ўзини хушёрлик билан баҳо беришга интилаётган қилиб американлик газетхонларга кўрсатмоқ учун дабдабали гапларни айтишдан қайтмаётганлиги кўриниб турибди.

Лекин Америкадаги журнал бу гапларнинг ҳаммасини ўзини ниқобламоқ учун — етти йиллик планга ўзининг қилаётган туҳматларини мумкин қадар ишонтирарлик қилиб кўрсатмоқ учун ишлатаётир, холос. «Бизнес уик» мана шундай умумий гаплардан сўнг, капиталистик экономика социалистик экономикага қараганда «уюшқоқлироқ» равишда ривожланди деган фикрни ўз ўқувчиларининг миясига сингдиришга ўтади.

Албатта, «Бизнес уик» бу хилдаги даъволарни умумий мулоҳазалар билангина исботлашга уринади ва социалистик экономика билан капиталистик экономиканинг ривожланишига тааллуқли рақамлар ва фактларни таққослаб кўрсатишга ботина олмайди. Бунга таажжубланмаса ҳам бўлади, чунки капиталистик экономиканинг ривожланишини кўрсатувчи фактлар Америкадаги бу журнал айтаётган гапларнинг бутунлай тескарисини кўрсатади.

Шуни эслатиб ўтиш кифоя қиладики, урушдан кейинги 13 йил ичида АҚШ экономикаси икки марта зўр иқтисодий ларзани бошидан кечирди ва эндиликда ўсиб бораётган кризис даврига кирди; 1948-49 йилларда, урушдан кейинги биринчи кризис вақтида, Америкада саноат ишлаб чиқариши 10,5 процент камайди, ишсизларнинг сони эса қарийб 3 миллион кишига етди; 1953-54 йиллардаги кризис вақтида саноат ишлаб чиқариши 11 процент камайди ва ишсизларнинг сони 3,7 миллион кишига етди; 1957 йилнинг охиридан бери кучайиб бораётган ҳозирги кризис натижасида саноат ишлаб чиқариши урушдан кейин эришилган энг юқори даражага нисбатан ҳозирча 14 процент камайди, ишсизларнинг сони эса 5 миллион кишига етди. Америка экономикасининг «Бизнес уик» даъво қилаётганидек, «уюшқоқлироқ» ривожланиши амалда мана шундай натижаларга олиб келмоқда.

Бошқа капиталистик мамлакатларнинг экономикаси сингари АҚШ экономикаси ҳам, Англиядаги «Рейнольдс ньюс» газетасининг сўзи билан айтганда, «оз-моз ўсишдан депрессияларга ва кризисларга қоқилиб» ривожланмоқда. Америкадаги машҳур экономист Отто Натаннинг «А. Ф. Стоунс уикли» бюллетенида қуйидаги сўзларни афсусланиб ёзганлиги бежиз эмас: «1958 йилги депрессия» (АҚШда экономика соҳасидаги кризис ҳодисаларига шундай деб ном қўйиб олганлар. — П. Г.) шуни кўрсатдики, капитализм илгари қанчалик беқарор ва ночор бўлиб келган бўлса, ҳозир ҳам шундайдир, унинг конъюнктурасини олдиндан айтиб бериш қийин. Америка экономикаси депрессияга учрамайди, деган афсона пуч бўлиб чиқди».

«Бизнес уик»нинг нуқул туҳматдан иборат мулоҳазалари мана шу гаплар олдида ҳақиқатан ҳам жуда аянчли бўлиб қолади!

Вернер Шандорфнинг «Хойте» деган ҳафталик газетадаги нуқул туҳматдан иборат мақоласида ҳам мана шундай батамом иқтисодий ночорлик ва фактларни дарғазаб бўлиб сохталаштириш очиқ кўриниб турибди. У, совет етти йиллик программасини қоралашга уриниб, бу программадаги жуда катта вазифалар ишчи, деҳқон ва хизматчиларнинг меҳнатини эксплуатация қилиш ҳисобига бажарилади, деб даъво қилади. Шандорф айнан бундай деб ёзади: «Етти йиллик планда мўлжалланган маҳсулот ишлаб чиқаришни ўстиришни янги заводлар, янги фабрикалар эмас, балки совет меҳнаткашлари, уларнинг жисмоний меҳнатини жадаллаштириш таъминлаши лозим»...

Жаҳл чиққанда ақл кетади, деган гап бор. СССРдаги капитал қурилиш мисли кўрилмаган даражада кенгайиб кетишини, етти йил ичида янги фабрикалар, заводлар қуришга, қишлоқ хўжалиги, транспорт ва шу кабилар учун янги техника вужудга келтиришга қарийб икки триллион сўм (1.940-1.970 миллиард сўм) сарфлаш кўзда тутилганлигини «Хойте» газетасини ўқувчилардан яширишга уринган австриялик публицист ҳам жаҳли чиққанлиги учун мана шундай ақлини йўқотиб қўйди. Ғазаби ошиб, туҳмат қилишга берилиб кетган Шандорф, совет етти йиллик планининг проектида халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида ишлаб чиқариш процессларини батамом комплекс механизациялаш ва айрим агрегатларни ҳамда установкаларни автоматлаштиришдан комплекс автоматлаштиришга, батамом автоматлаштирилган цехлар ва корхоналарга ўтиш кўзда тутилганлигини ҳам унутиб қўйди. Мамлакатимизда меҳнат унумдорлигини етти йил ичида ошириш тадбирлари фан ва техниканинг энг янги муваффақиятларини хўжаликнинг ҳамма тармоқларига мана шундай кенг жорий қилиш асосида амалга оширилади. Шунинг учун ҳам Австриянинг прогрессив матбуоти Вернер Шандрофнинг бу мақоласига ғазаб, ожизлик ва инсофсизлик билан қилинган туҳмат деб мутлақо тўғри баҳо берди.

Лекин «Бизнес уик»нинг мулоҳазалари ва Шандорфнинг туҳматлари сингари сохтагарлик ва қалбакичилик совет етти йиллик планининг Ғарбда туғдираётган жуда катта таассуротини заифлантиришга қодир эмас.

В. И. Ленин Совет давлати иқтисодий фаолиятининг халқаро аҳамиятини кўрсатиб, 1921 йилда бундай деб айтган эди: «Ҳозир биз халқаро революцияга ўзимизнинг хўжалик сиёсатимиз билан асосий таъсир ўтказмоқдамиз... Бу соҳада кураш жаҳон миқёсига кўчирилди. Агар биз бу вазифани ҳал қилсак, у ҳолда биз халқаро миқёсда албатта ва узил-кесил ютиб чиқамиз» (Ленин, Асарлар, 32 том, 413 бет). Давлатимизнинг иқтисодий ривожланиши тўғрисида социалистик мамлакатларда ҳам, капиталистик мамлакатларда ҳам жамоатчиликнинг айтаётган фикрлари Лениннинг бу сўзларини исботловчи янги далил бўлмоқда. «Ғарб дунёси» тобора кучайиб бораётган иқтисодий ларзаларни бошидан кечираётган бир пайтда етти йиллик план проекти эълон қилинганлиги натижасида бу планнинг капиталистик мамлакатлардаги жамоатчиликка бўлган таъсири ҳукмрон доиралар учун айниқса ноқулай бўлди. Ҳиндистоннинг атоқли жамоат арбоби Б. Ранадив буни таъкидлаб қуйидагиларни ёзади: «Капиталистик дунё, айниқса АҚШ миллион-миллион меҳнаткашлар учун қашшоқлик ва ишсизлик олиб келаётган зўр иқтисодий кризис исканжаларидан чиқиб олишга уринишга мажбур бўлаётган бир вақтда, СССР нинг етти йиллик плани совет халқининг бахтиёр бўлиб яшашини таъминлаб беради».

Капиталистик воқелик билан социалистик воқеликни бу хилда таққослашнинг таъсири айниқса кучлидир (етти йиллик планимиз тўғрисидаги маълумотларни эшитган ҳар бир киши беихтиёр мана шундай таққослайди). Италия умуммеҳнат конфедерациясининг бош секретари Агостино Новелла бу таъсирни қуйидагича таърифлаб берди: «Совет Иттифоқининг ажойиб намунаси ва Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг жуда зўр ишлари капиталистик мамлакатлардаги ҳамма меҳнаткашларда ғалабага, социализм ғалабасига умид ва ишонч туғдиради». Душманларимизнинг ҳеч қандай найранглари бу ишончни бўшаштира олмайди. Совет халқ хўжалигини ривожлантириш плани тинчликка интилишга, тинчлик вазифаларини ҳал қилишга батамом асосланганлиги ҳамма мамлакатлардаги меҳнаткашларда алоҳида таассурот туғдирмоқда. «Совет етти йиллик плани, — деб ёзади Япониядаги «Люфтетара» газетаси, — бутун дунёда тинчликнинг гарантияси бўлади».

Ўртоқ Н. С. Хрушчев доклади тезисларини чет элларда муҳокама қилиб айтилаётган гаплар бизнинг дўстларимиз, прогрессив кайфиятдаги кишиларнинг ҳаммаси совет экономикасининг муваффақиятларидан ва янада равнақ топишидан, Совет мамлакати планларининг амалга оширилишидан ғоят манфаатдор эканликларини кўрсатмоқда. Француз публицисти Пьер Куртаднинг сўзи билан айтганда, Совет Иттифоқи ўзининг етти йиллик плани билан капиталистик мамлакатларга «биз шундай ишларни қилдик ва шундай ишларни қиламиз. Агар қўлингиздан келса, биз қилганимизга қараганда яхшироқ ишларни қилаберинг. Халқлар бизга ишларимизнинг натижаларига қараб баҳо берадилар», деб айтаётган экан, бу гапларни ер юзидаги прогрессив кишиларнинг ҳаммаси қўллаб-қувватлайди. Улар бу тинч мусобақада социализм, Совет Иттифоқи енгиб чиқишини яхши билганликлари учун ҳам бизнинг бу таклифимизни қўллаб-қувватлайдилар. Нодўстларимизга келганда, уларнинг дарғазаб бўлиб қичқираётганлиги ва туҳматлар қилаётганлиги тарихнинг тўхтовсиз олға бориши олдида уларнинг саросимага тушиб қолганликларини кўрсатиб турибди, холос.

П. ГРИНИН.

Хитой Халқ Республикаси ҳукуматининг янги огоҳлантириши

ПЕКИН, 6 декабрь, (ТАСС). Синьхуа агентлиги хабар беради: Бугун Американинг бир самолёти разведка ўтказиш мақсадида Чжэцзянь Фуцзянь ва Цзянси вилоятлари районларида Хитой Халқ Республикаси осмонига бостириб келди. АҚШнинг бу ҳарбий иғвоси муносабати билан Хитой Халқ Республикаси ташқи ишлар министрлиги АҚШни 45-нчи марта жиддий огоҳлантирди.

ЮГОСЛАВИЯ ФЕДЕРАТИВ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ТИТОНИНГ ПОРТ-САИДДА БЎЛИШИ

ҚОҲИРА, 6 декабрь. (ТАСС). Югославия президенти Тито ва унинг ҳамроҳлари Индонезияга ва Ҳиндистонга кета туриб, кеча «Ғолиб» яхтасида Порт-Саидга келдилар. Уларни Бирлашган Араб Республикасининг президенти Гамол Абдил Носир кутиб олди. МЕН агентлигининг хабарида айтилишича, Тито билан Носир ўртасида бўлган суҳбат вақтида халқаро аҳвол масалалари муҳокама қилинган. Эълон қилинган қўшма ахборотда айтиладики, ҳар иккала президент ҳар иккала мамлакатни қизиқтирувчи масалалар тўғрисида фикрлашиб олдилар ва „Югославия Федератив Халқ Республикаси президенти келгуси йилнинг бошида Бирлашган Араб Республикасига меҳмон бўлиб келганида музокаралар давом эттирилади, деган битимга келинди».

Югославия президенти Тито бугун эрталаб Порт-Саиддан жўнаб кетди.

АМЕРИКА РАКЕТА СИСТЕМАСИНИНГ УЧИРИЛИШИГА ДОИР

НЬЮ-ЙОРК, 6 декабрь. (ТАСС). Юнайтед Пресс Интернейшнл агентлиги хабар беради: Америкада 5,84 килограмм фойдали юк билан Ойга томон учирилган космик снаряд «Пионер III» Москва вақти билан соат 16-40 минутда 42 минг миля баландликка етди. 7 декабрь Москва вақти билан соат 04 да бу ракета ерга туша бошлайди деб кутилмоқда. Америка армияси реактив ҳаракат лабораториясининг раҳбари доктор Пикерингнинг қилган ҳисобига қараганда, «Пионер III» Ер атмосферасига етиб, 7 декабрь Москва вақти билан тахминан соат 23 да ёниб кетади.

АФРИКА ХАЛҚЛАРИ КОНФЕРЕНЦИЯСИНИНГ ОЧИЛИШИГА ДОИР

АККРА, 5 декабрь. (**ТАСС махсус мухбири**). Африка халқлари конференциясининг очилиши 8 декабрга қолдирилди.

ФУТБОЛ

„Пахтакор“ командасининг катта ғалабаси

Шу кунларда Хитой Халқ Республикасида меҳмон бўлиб турган «Пахтакор» командасининг футболчилари кеча Шанхай шаҳар терма командаси спортчилари билан учрашдилар. Бу дўст мамлакатда ўтказилган ўртоқлик учрашувларининг охирги ўйини эди. Учрашув самимий дўстлик вазиятида ўтди. Ҳар иккала команданинг маҳоратига кўрик бўлган бу ўйин 1:1 ҳисоби билан дуранг бўлиб тугади.

Шундай қилиб, Хитойда ўтказилган 5 та учрашувнинг учтасида тошкентликлар ғалаба қилдилар, икки ўйин дуранг бўлди. Ўртоқлик учрашувларининг якунлари 8:4 ҳисоби билан «Пахтакор» фойдасига ҳал бўлди.

А. В. Луначарский хотираси

4 декабрда Москвада Веснин кўчасида А. В. Луначарский яшаган 9—5 уйда хотира тахтасини тантанали вазиятда очиш маросими бўлди. Бу воқеага бағишланган митингга маориф ходимлари, фан маданият ва санъат арбоблари, пойтахт партия ва жамоат ташкилотларининг вакиллари тўпландилар.

РСФСР Маориф министри Е. И. Афанасенко маросимда нутқ сўзлади.

— Совет маданияти ва маорифи тарихининг 12 йилдан кўпроқ даври, — деди у,—Анатолий Васильевич Луначарскийнинг номи билан боғланган. Биринчи халқ маориф комиссари бўлган Луначарский янги совет мактабини яратиш ва пролетар маданиятини ривожлантириш учун В. И. Ленин раҳбарлигида кўп иш қилди. Владимир Ильич Ленин А. В. Луначарскийга зўр самимият билан қаради ва уни юксак даражада қадрлади.

СССР Маданият министрининг ўринбосари В. И. Пахомовга сўз берилади. У, давлат арбоби, публицист ва санъатшунос бўлган А. В. Луначарский санъатнинг халқ манфаатларига мумкин қадар тўлиқ хизмат этиши учун зўр бериб ҳаракат қилди, деди.

Митингда А. М. Горький номидаги жаҳон адабиёти институтининг директори И. И. Анисимов, СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари А. А. Сурков ва А. В. Луначарский номидаги давлат театр санъати институтининг энг кекса ўқитувчиларидан бири бўлган А. Д. Шипов нутқ сўзладилар.

...Хотира тахтаси устидан оқ шойи парда олинади. Қизил гранитда — А. В. Луначарскийнинг атрофи лавр чамбар билан ўралган барельефи. Барельеф остида қуйидаги сўзлар ёзилган:

«Бу уйда РСФСРнинг биринчи халқ маориф комиссари, ёзувчи ва публицист Анатолий Васильевич Луначарский 1923 йилдан 1933 йилга қадар яшаган». (ТАСС).

Ленинграддаги давлат эстрадасининг артистлари, халқаро конкурс қатнашчиларининг лауреатлари бўлган опа-сингил Федоровалар Тошкентга келиб гастроль бермоқдалар. Суратда: (чапдан Нина, Анастасия, Нинэль, Катерина, Галина Федоровалар. Р. Шамсутдинов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Ҳаваскорлар киностудиясида бадиий фильм яратилмоқда

Чирчиқдаги ҳаваскорлар киностудияси ҳаваскорлар ишлаган фильмларнинг Бутуниттифоқ кўригига қизғин тайёргарлик кўрмоқда. Бу кўрик 1959 йил январь ойида Москвада ўтказилади. Ёш кинематографлар мазкур кўрикка 2 та киножурнал ва 1 та қисқа метражли бадиий фильм олиб борадилар.

«Донэ Люда» деб аталувчи қисқа метражли бадиий фильм устидаги ижодий иш тамом бўлай деб қолди. Тарбия темасига бағишланган бу кичик кино-фильетон сценарийсини тўгарак аъзолари Александр Кривой ёзган. Фильмдаги ролларни тўгарак аъзоларидан А. Мосолов, К. Машкова, А. Колгин ва бошқа ўртоқлар ижро этмоқдалар. Бундан ташқари ҳаваскорлар Бутуниттифоқ аҳолини рўйхатга олишга бағишлаб, фильм-плакат ҳам тайёрладилар.

О. ЛЕВАК.

Ишчилар учун янги уй-жойлар

Келес ғишт заводи маъмурияти ишчиларнинг маданий-маиший шароитини яхшилаш юзасидан муҳим тадбирларни кўрмоқда. Яқинда бу ерда 2 та катта янги бино қуриб битказилди. Янги уйларга ишчиларнинг 20 оиласи кўчиб кирди. Бундан ташқари ишчилардан 75 киши давлат ёрдами билан ўзлари учун кенг ва ёруғ уй-жойлар қуриб олдилар. Янги уйлар электрлаштирилди.

Т. ФАЙЗИЕВ.

Илмий журналнинг янги сони

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг А. С. Пушкин номидаги Тил ва адабиёт институти органи «Ўзбек тили ва адабиёти масалалари» номли илмий журналнинг учинчи сони босилиб чиқди. Журналдаги мақолалар тематик жиҳатдан актуал ва ранг-барангдир. Журналнинг янги сони Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари Тошкент конференциясининг якунлари тўғрисидаги бошмақола билан очилади.

Журналда филология фанлари доктори, профессор И. О. Султоновнинг «Совет адабиёти тарихининг баъзи масалаларига доир», С. Мамажоновнинг «Кўкан» — коллективлаштириш ҳақидаги биринчи йирик поэтик асар», А. Абдуғафуровнинг «Муқимийнинг ўз давридаги баъзи капиталистик элементларга бўлган муносабати» ва Р. Мажидийнинг «Муҳаммад Ризо Огаҳий» сингари илмий мақолалари босилган. Т. Нишонбоеванинг мақоласи ўзбек фольклорининг йирик дурдонаси «Тоҳир ва Зуҳра» достони ва унинг мавжуд вариантлари анализига бағишланади.

«Фурқат 100 йиллиги олдидан» рубрикаси остида филология фанлари кандидати Холид Расулевнинг «Фурқат—публицист», С. Мирвалиевнинг «Фурқат ижодида Ҳиндистон» мақолалари берилган. Шунингдек, журналнинг бу сонида филология фанлари кандидатлари Т. Салимов, Р. Жуманиёзов, Ғ. Абдураҳмоновларнинг тилшунослик масалаларига оид асарлари ҳам ёритилган.

«Илмий ҳаёт ва хроника» бўлимида берилган материаллар ичида М. Салоҳиддинов, С. Сирожиддиновларнинг шоир Авазмуҳаммад (Видоий) Каттақўрғоний ҳақидаги маълумотлари характерлидир. Авторларнинг ёзишича XIX асрда Каттақўрғон шаҳрида яшаб, ижод этган, бироқ шу кунгача ўзбек адабиётшунослигига номаълум бўлган бу шоир каттагина бир шеърлар девони қолдирган.

М. СОБИРОВ.

Телевизор экранида

8 ДЕКАБРДА

19.30 Ҳужжатли фильм — «Украин чинниси».

19.50 Санъат усталари циклидан «Ўзбекистон ССР халқ артисти Наби Раҳимов» ижодига бағишланган адабий драматик эшиттириш.

20.50 Киножурнал.

21.00 Сўнгги ахборот.

21.10 Бадиий фильм — «Отар беваси».

Редактор **З. ЕСЕНБОЕВ.**

Тошкентнинг томоша залларида

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 13/XII да **Муқимий**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Катта программада **цирк томошалари** 50 лилипут артист иштирокида **музикали аттракцион.**

«ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз ва кечқурун янги музикали кинокомедия **Лауранинг куёви.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — эрталаб соат 10 да **Оғир қўлқоплар,** кундуз ва кечқурун янги бадиий фильм **Севги учрашуви.**

1-Белинский переулок, 46-уйда турувчи **Тошпўлат Назармуҳамедовнинг** Боксёр кўчаси, 21-уйда турувчи Ҳужумниса Назармуҳамедовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район, 3-участка халқ судида кўрилади.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

9 ва 10 декабрда

ЎЗБЕК МАҚОМЛАРИДАН

КАТТА КОНЦЕРТ

Концертда: Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Муккарама Турғунбоева, Шаҳодат Раҳимова, Фотима Борухова, Ғулом Абдураҳмонов,** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Коммуна Исмоилова, Эргаш Шукруллаев, Карим Алиев,** Ўзбекистон халқ ҳофизлари **Эшмат Ҳайдаров, Акбар Ҳайдаров,** солистлардан **Берта Давидова, Тўхта Йўлдошева, Карим Мўминов, Тоштемир Шарипов, Маҳмуд Муҳамедов, Фозил Харратов, Ғафур Иноғомов** ва бошқалар қатнашади.

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади. Билетлар кундуз соат 3 дан сотилади.

«УЗГИПРОСТРОЙ — МАТЕРИАЛ»ГА
инженерлар, қурувчилар, теплотехниклар, сантехниклар

КЕРАК

Иш ҳақи биринчи етакчи категория юзасидан тўланади.

Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 7-уй, 2-қават, 8-хонада кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 34. **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 34808, 136, Совет қурилиши бўлими 136, Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135, Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135 Саноат ва транспорт бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими 34048, 156, Маҳаллий ахборот бўлими — 132, Секретариат — 29040, Эълонлар бўлими — 38142.

Р. 10032. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Б-625.